

P W P

WYJAZD WODZA NACZELNEGO DO PARYŻA. OD LEWEJ — PREMIER GEN. SKŁADKOWSKI, MIN. BECK, GEN. STACHIEWICZ, WÓDZ NACZELNY GEN. RYDZ-ŚMIGŁY I MIN. GEN. KASPRZYCKI.

ROK III

POCZTOWE PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

Nr. 9

WRZESIEŃ

1936

Centralny usprawniający obóz żeński P. P. W.

Widok na góry Suwalskie.

Jezioro Wigry.

Dzieci przed jedną z kaplic Kalwarii Wileńskiej.

Widok dworku Marszałka w Pikiliszkach od strony jeziora.

Kolonja dziecięca w Pikiliszkach w ulubionej altance Marszałka.

Pluton dziecięcy kolonji.

Członkinie obozu nad litewską granicą.

POCZTOWE PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

MIESIĘCZNIK ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO P.P.W.

ROK III

WRZESIEŃ 1936

NUMER 9

Wielkie wspomnienia

Rocznicę sierpniowego zwycięstwa 1920 roku obchodziliśmy zawsze w nastroju podniosłym i radosnym. Skupialiśmy się w ten dzień sercami i duszami przy postaci Wodza Naczelnego i Wskrzesiciela Polski, oddawaliśmy hołd bohaterstwu żołnierza polskiego, święciliśmy wzniosłość momentu przełomowego w naszych dziejach, kiedy to wspólnymi siłami polskiego rolnika, polskiego robotnika, polskiej inteligencji pracującej odniesione zostało zwycięstwo, które zadecydowało o granicach Polski.

Pamiętamy przecież ów poryw do czynu, jaki ogarnął społeczeństwo polskie w lecie 1920 roku, kiedy przyszło bronić ziem polskich przed nawałą nieprzyjacielską. Pamiętamy w jakich groźnych okolicznościach to zwycięstwo zostało odniesione. Pamiętamy, z jak defetystycznymi nastrojami trzeba było walczyć i jak przemóc ducha niewiary, jaki ludzie małego serca sączyli w społeczeństwie. Pamiętamy też, jak to Europa ustosunkowała się do naszej walki o byt, z jaką obojętnością przyglądała się naszym heroicznym bojom, jak łatwo uwierzyła, że spotkać nas musi niechybna klęska — i jak z tego przeświadczenia nasi wrogowie na świecie snuć już poczynali projekty sukcesyjne.

Mając to wszystko w pamięci gdy nadchodził dzień 15-go sierpnia, rocznica momentu zwrotnego w naszej walce o byt państwowy, uznawaliśmy ten dzień jako święto żołnierza, jako triumf genjusza, który nam dał wolność i jako wzniosłe wspomnienie ogólnej mobilizacji sił duchowych i fi-

zycznych pod hasłem obrony Polski.

Przebieg tegorocznego święta żołnierza, obchodzonego 15-go sierpnia w rocznicę wiekopomnego zwycięstwo z 1920 roku, dowiódł niezbicie, jak głęboko tkwi w społeczeństwie poczucie wspólnoty z ideą obrony Polski, jak spontanicznie ujawnia się w takich chwilach, poświęconych wspomnieniom zwycięskiego Czynu, ścisła konsolidacja między obywatelem a żołnierzem, społeczeństwem i wojskiem.

Bo dn. 15-go sierpnia w licznych obchodach, urządzonych w niezliczonych miejscowościach, ujawniło się w formie wręcz imponującej zrozumienie tego, że święto żołnierza jest zarazem świętem całego społeczeństwa, że dzień triumfu i radości spaja cały naród nierozzerwalnymi węzły wspólnych uczuć.

Wobec zebranych na powitanie przybyłego do Francji Wodza Naczelnego przedstawicieli organizacyj i stowarzyszeń polskich wypowiedział generał Śmigły-Rydz szereg uwag, które zapadną głęboko w dusze nie tylko 8 milionów Polaków, żyjących na obczyźnie, ale również i obywateli naszego Państwa.

Mówił Wódz Naczelny do przedstawicieli wychodźstwa polskiego we Francji o „zasadniczym momencie chwili”, przedstawił im najistotniejsze zagadnienia współczesnej naszej rzeczywistości.

Mamy w naszej państwowości poważne zaległości natury materialnej. Stanowią one spuściz-

Trzeba ten radosny fakt podkreślić z całym naciskiem, gdyż stanowi on pozytywną wartość o doniosłym znaczeniu. W społeczeństwie naszym żyje głęboki kult dla spoczywającego w grobach królewskich Wskrzesiciela idei Czynu Zbrojnego; w społeczeństwie tkwi głęboka wdzięczność i uznanie dla Jego pierwszych żołnierzy; w społeczeństwie istnieje głębokie zrozumienie, że najpewniejszym gwarantem naszego bezpieczeństwa i rozwoju państwa jest nasza siła zbrojna i gotowość bojowa narodu.

To też dnia 15 sierpnia społeczeństwo starało się w jaknajbardziej przyjaznej formie i przez jaknajbardziej tłumny swój udział w nabożeństwach, obchodach, uroczystościach i zabawach tę swą wspólnotę żołniersko - obywatelską zaznaczyć.

— • —

nę po wieku niewoli. Przyczyny, które już możemy nazwać historycznymi, złożyły się na te zaległości. Znamy je przecież wszyscy. Wystarczy zagłębić się w tabele i cyfry „Rocznika statystycznego”, aby dojrzeć, w jak wielu dziedzinach naszego życia gospodarczego, społecznego, kulturalnego i t. d. zalegamy w stosunku do innych narodów i państw.

Otóż te zaległości trzeba nadrobić, braki usunąć, „podciągnąć Polskę wyżej, by dorównać innym”.

Ale jakaż jest niezbędna przesłanka, by się to udać mogło? Jakże trzeba stworzyć warunki, aby odrobić zaległości?

Wódz Naczelny bardzo jasno i ściśle formułuje te warunki, te przesłanki.

Musimy wykrzesać z siebie „zdolność skupienia się pod jednym sztandarem“, musimy wyrobić w sobie „umiejętność skupienia się bez waśni, bez różnic“.

Czy w ten sposób, jak to widzimy gdzieindziej, gdy „inne narody różnice brutalną siłą bez miłosierdzia u siebie niszczą i tępią“?

Nie, na tę drogę nie pójdziemy.

Mamy inny symbol, przyświecający nam w dziele konsolidacji wewnętrznej i w usiłowaniach nadrobienia zaległości, przekazanych nam przez stulecie niewoli.

— Nasz triumfalny — powiada generał Śmigły-Rydz — okryty sławą zwycięstwa sztandar wojenny jest tym sztandarem, który winien nas wszystkich skupić.

Oto charakterystyka „zasadniczego momentu chwili“ i oto linje kierunkowe dla społeczeństwa, jakie wytycza Wódz Naczelny.

W tym programie na czoło wybija się myśl konsolidacji społeczeństwa, potępienie waśni i sztucznego kopania przepaści między poszczególnymi warstwami i klasami. Wiemy, że właśnie na rozbudzeniu antagonizmów społecznych, na podkreślaniu

wciąż tego, co różni, a bagatelizowaniu tego, co łączy, opierają swą agitację i na wsi i w miastach ludzie przekory partyjnej i głośnych doktryn. Wszystkie też czynią, aby waśni nie zniknęła z polskiej rzeczywistości, aby różnice stanowe czy klasowe pogłębiały się w masach.

A to właśnie stanowi główną przeszkodę w odrobieniu zaległości, w naprawie gospodarczej, w odrodzeniu moralnym, w „zdolności skupienia się“.

Apel Wodza Naczelnego został skierowany nie tylko pod adresem wychodźstwa polskiego, owej 8-miljonowej rzeszy Polaków, dla których idea „skupienia się bez waśni i bez różnic“ stanowi niezaprzeczony warunek wytrwania w duchu narodowym i stwarzania realnych sił, zabezpieczających materialną egzystencję i moralną wspólnotę.

Apel Wodza Naczelnego ma walor prawdy i nakazu dla wszystkich wogóle Polaków. Musi on dotrzeć do wszystkich dusz polskich i spowodować głębokie zastanowienie, musi wstrząsnąć sumieniami. Bo chodzi tu przecież nie o jakies dorywcze cele, a o najistotniejsze zagadnienie obecnej rzeczywistości: o obronę Polski, o podciągnięcie Jej wyżej, by sprostać mogła zadaniom, jakie Ją czekają.

ry, a przecież pewnego wieczoru zamarło nasze ognisko, skończył się obóz, ale tylko pozornie. Praca trwa dalej, gdyż iskry obozowego ogniska rozpalily w duszach wszystkich uczestniczek inne płomienie równie gorące, a trwalsze i te nie zgasną. W duszy każdej uczestniczki obozu drzemia złoza prochów, które czekają, aby wybuchnąć w wielki pożar obozowego ogniska, przy którym tak dziwnie maleją troski i niezadowolenia, gubią się waśnie, a łączy wszystkich jedno potężne uczucie miłości dla naszej idei i pracy i dla wszystkich, którzy tą pracą kierują.

Czas płynie „jak bystra woda“ i kończą się jakże krótkie dwa tygodnie. Mówi się teraz tylko o przyszłej pracy, o tem, że każda z nas jest Ojczyźnie potrzebna, na każdym stanowisku i placówce, byleby swe obowiązki dobrze i z zapalem spełniała.

Smutne twarze wyjaśniają się. Wszystkie uczestniczki czują się podniesione na duchu, wiedząc, że są potrzebne, a nawet niezbędne dla potęgi Państwa.

Lżej jest się żegnać, przecież my pewniaczki nie żegnamy się nigdy, mówimy sobie tylko „do widzenia“, bo w pracy prędzej, czy później spotkamy się.

A więc jeszcze raz „do widzenia, spotkamy się na przyszłym naszym pepewiackim obozie“.

D o - w i d z e n i a

Rok bieżący jest trzecleciem naszych żeńskich obozów letnich.

Trzy lata temu w Urszulinie koło Ożarowa zapoczątkowane zostało obozowe życie pepewiackie, dalekie jeszcze od dzisiejszego tempa i form zewnętrznych, lecz głoszące światu o nowej placówce pracy kobiecej wśród pracowniczek pocztowych.

Obóz roku ubiegłego w Borowie koło Kartuz zgromadził 120 naszych członkiń, odnoszących się z dużym zainteresowaniem do ćwiczeń wychowania fizycznego, strzelectwa, ba, nawet do musztry formalnej, rozkazów, raportów i t. p.

Tegoroczny zaś obóz nad Wi-grami, od zakończenia którego

dzieli nas zaledwie kilka tygodni, miał charakter głównie usprawniający. Dnie na tym obozie szybko mijały, powiedziałabym, że dla niektórych obywaterek może nawet za szybko, lecz nie w tem dziwnego, gdyż pływanie, wiosłowanie, wychowanie fizyczne, lucznictwo, żeglarstwo i wycieczki całkowicie wypełniały godziny zajęć. A wieczorem znów piękne ognisko, z którego leciały iskry, strzelając wysoko i ginąc w mrokach nocy, dokoła którego skupiały się uczestniczki, wsłuchując się w tajemnicze szmery, rozśpiewane na cały świat. Mój Boże! W takich chwilach przy ognisku nic dla nas nie jest za ciężkie, z każdym trudem chętnie wzięłybyśmy się za ba-

Wycieczka członków Oddziału P.P.W. Kielce w parku narodowym na śró. Katarzynie.

Gdzie i jak spędzimy swoje urlopy w zimie

Akcja organizowania urlopów i wypoczynku w sposób przyjemny i zarazem pożyteczny daje z sezonu na sezon i z roku na rok imponujące wyniki. Zarząd Główny nie szczędzi starań i wysiłków, aby dać swym członkom maksimum zadowolenia po ciężkiej i wyczerpującej całorocznej pracy zawodowej. O celowości organizowania urlopów świadczyć może wzrastające stale zainteresowanie członków ze wszystkich stron Polski. Dość wspomnieć, że ośrodek morski cieszył się rzadką jak na nasze warunki popularnością, bo już w czerwcu, bezpośrednio po ogłoszeniu planu akcji wypoczynkowej ilość zgłoszeń nad morze przewyższyła dwukrotnie ilość miejsc w turnusach. Podobne powodzenie miał ośrodek zakopiański i wędrownie obozy kajakowe na Wileńszczyźnie. Nie było wypadku, aby znalazł się ktoś niezadowolony z pobytu w ośrodku. To też ośrodki nasze rozwijają się pomyślnie bez specjalnej reklamy. Zadowolenie uczestników, to najskuteczniejsza propaganda właściwego i przyjemnego spędzania urlopów w warunkach wymarzonych, a mianowicie w najcudowniejszych okolicach Polski. Morze nasze było, jest i będzie przedmiotem naszej dumy, ogromem żywiołu i źródłem niewyczerpanem uniesień i zachwytów ludzi gór i dolin. Ośrodki morskie to oazy zdrowia i pogody ducha. Morze jest tak wielką atrakcją, tyle ma odrębnego piękna, niespodzianek i tajemnic, że największe nawet zmartwienia i najcięższe troski muszą ustąpić pod wpływem uroku, jakim darzy ludzi hojnie Bałtyk i przyroda nadbrzeżna. Każdy dzień przynosi coś nowego. Nuda nieznana jest na wybrzeżu — nawet niepogoda nie ma żadnego wpływu na nastrój uczestników w ośrodku. Humor utrzymuje się od dnia przyjazdu aż do zakończenia turnusu. I tak z turnusu na turnus. Życie i współżycie uczestników w ośrodku zbliża się do ideału. W ośrodku niwelują się wszelkie różnice i zależności służbowe. W zabawie i przy stole w

czasie posiłku wszyscy są równi, a równocześnie połączeni jednym wielkim pragnieniem szukania radości życia w czasie zasłużonego urlopu. W ciągu kilkunastu dni żyją z sobą w doskonałej zgodzie ludzie z całej Polski jak długa i szeroka. Uczestnicy pochodzą z różnych miast i rozmaitych środowisk: urzędnicy Ministerstwa i Dyrekcji P. i T., wielkich i małych urzędów oraz agencji, pracownicy fizyczni przedsiębiorstwa tworzą zwartą i wielką rodzinę Poczłowego P. W. Znacznym odsetek uczestników pochodzi z pokrewnych instytucji, a mianowicie z Państwowych Zakładów Tele- i Radiotechnicznych, z Polskiego Radia i Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej. Nikt niczem nie wyróżnia się w tych wielkich skupieniach ludzkich, chyba tylko z wyjątkiem humoru. W jednej gromadzie są kobiety i mężczyźni, a mimo to atmosfera towarzyska nie jest niczem zmacona. Pobyt w ośrodkach to długie i krótkie zarazem pasmo życia bez troski, urozmaicone godzinkami rozrywkami, ciekawymi wycieczkami po morzu i wybrzeżu. Każda uczestniczka i każdy uczestnik wypoczywa należycie, nabiera sił do pracy na długi okres czasu i nabiera ochoty i przekonania do życia zbiorowego w ośrodku — na przyszłość. Długo

trzebaby było wyliczać to co miłe i przyjemne w ośrodku. Kto dotąd marnował swój urlop, niech żałuje, że wiele stracił. Kto zaś chce, aby życie miało pewien sens, musi dbać o swoje siły i dobre samopoczucie.

Tyle o morzu.

Podobnie, jeżeli nie lepiej i nie ciekawiej jest w ośrodkach zimowych. Frekwencja w ośrodkach zimowych przerosła najśmielsze oczekiwania. Ludzie zmęczeni pracą garną się gromadnie do ośrodków, które potrafią zaspokoić najwybredniejsze wymagania. Przez pierwszy ośrodek w Zakopanem na Chłabówce przewinęło się zgórą 400 osób ze wszystkich Dyrekcji P. i T. oraz pokrewnych instytucji. Dzięki temu, że rozszerzono ośrodek, zwiększając ilość miejsc, frekwencja w następnym sezonie zimowym 1935/36 przekroczyła pół tysiąca. Wielu zgłoszeń nie można było uwzględnić. Ile uroku mają w sobie okryte białym całunem Tatry, jaką przyjemność daje jazda na nartach! O wspaniałych widokach, o przeczysnem i przesyconem aromatem lasów powietrzu, o niezapomnianych wycieczkach i imprezach, o cudach zimy na Podhalu opowiadać można długo, a temat się nie wyczerpie. Zapytajcie tych, którzy byli i którzy tworzą wielki legion entuzjastów gór i nart.

Oddział VII i IV żeński Łódź. Kolonja letnia w Utracie pod Łaskiem. Dzieci w kąpiel przed kajakowaniem.

W każdym mieście, w każdym urzędzie i placówce znajdziecie informatora, który objaśni i odpowie na pytanie, czy warto poświęcać urlop na pobyt w ośrodku, który wytłumaczy na czym polega ta oślawiona a zarazem odstrasająca dyscyplina towarzyska.

Wszystkie ośrodki organizowane są według zasady: jaknajwięcej przyjemności, radości i pożytku dla zdrowia kosztem jaknajmniejszego wysiłku. Program dwutygodniowego pobytu wprost przeladowany jest atrakcyjnymi imprezami. Na plan pierwszy wysuwa się nauka jazdy na nartach. Uczestnicy, których nie stać na kupno sprzętu, mogą go wypożyczyć w ośrodku za symbolicznymi raczej opłatami. Kadra instruktorów narciarskich złożona jest ze znanych narciarzy i dobrych nauczycieli, a co najważniejsze zdobywa sobie z miejsca ogólną sympatię. Nauka podzielona jest aż na pięć stopni, a to w zależności od sprawności fizycznej i od stopnia umiejętności jazdy na nartach. Zarówno ci wszyscy, którzy nie wiedzą, co to jest sport, dla których obce są ćwiczenia fizyczne, jak również i ci, którym się wydaje, że opalniali wszystkie tajemnice poruszania się na deskach, znajdą dla siebie odpowiedni poziom nauczania w połączeniu z zadowoleniem. Dla pań tworzy się oddzielne grupy. Każda grupa ćwiczebna składa się z 10 do 15 osób. Nauka jazdy odbywa się do obiadu. W okresie każdego turnusu organizuje się zawody narciarskie o odznakę za sprawność Polskiego Związku Narciarskiego. W dalszym ciągu program wypełniają bliższe i dalsze wycieczki. Najciekawsza jest wycieczka saniami góralskimi do Morskiego Oka. Pozatem organizuje się kilka wypadów w góry, a przede wszystkim na Halę Gąsienicową, na Kalatówki, na Halę Kondratową, do Jaworzynki, do Kościelisk. Dużo wrażeń dają zawody sportowe, organizowane w Zakopanem. Na wyróżnienie zasługują skoki narciarskie na Krokwi, przekraczające długością 70 mtr. Wiele imprez na lodzie, jak zawody hokejowe, dalej jazda sztuczna, zawody hippiczne saneczkowe

zaspokoją najwybredniejsze upodobania. Dobrze zorganizowane życie towarzyskie w samym ośrodku przyczynia się waleńie do pogłębienia współżycia. Ośrodek ma do dyspozycji uczestników bogato zaopatrzoną bibliotekę, składającą się z ostatnich nowości, wiele dzienników i pism ilustrowanych, gry towarzyskie, ping-pong, pateron, radio z adapterem i głośnikiem. W bliskim sąsiedztwie ośrodka znajduje się lokal dancinowy. Ośrodek daje wszystko i potrafi zaspokoić najwyszukańsze grymasy.

Choć od zimy dzieli nas jeszcze kilka miesięcy, informacje o ośrodkach podaje się wcześniej, aby uczestnicy mogli ustalić zgóry plan urlopów zimowych. Wkrótce Zarząd Główny przedstawi szczegółowy plan akcji zimowej. Dla orientacji podaje się zainteresowanym projekt organizacji wypoczynku na nadchodzącą zimę.

Ośrodek narciarski ma być rozszerzony i utworzony będzie z dwóch równorzędnych kompleksów. Jeden ma być na Cyrli, a drugi na dotychczasowym miejscu na Chłabówce.

Prawdopodobnie ośrodek będzie otwarty od 15 grudnia 1936 r. do 15 kwietnia, a podzielony będzie na 8 dwutygodniowych turnusów. W pierwszym turnusie zorganizowane będą kursy narciarskie dla pracowników fizycznych. Pozostałe turnusy dostępne będą dla wszystkich członków.

Plan turnusów:

1) 17—30.XII.36 r. — kurs pracowników fizycznych, 2) 2—15.I.37 r., 3) 17—30.I.37 r., 4) 2—15.II.37 r., 5) 17—28.II.37, 6) 2—15.III.37 r., 7) 17—30.III.37, 8) 2—15.IV.37 r.

Poza akcją nauki jazdy na nartach przeprowadzone będą kursy dla okręgowych i oddziałowych referentów w.f., jeden lub dwa kursy wyłącznie dla zaawansowanych, co Zarząd Główny ogłosi po zatwierdzeniu planu ogólnego.

W drugiej połowie lutego lub najpóźniej w pierwszej połowie marca Zarząd Główny urządzi w Zakopanem II Ogólnopolskie Zawody Narciarskie PPW.

Program zawodów będzie prawdopodobnie rozszerzony.

Poza biegiem zjazdowym pań i biegiem zespołowym w programie znajdzie się bieg indywidualny na trasie długości 12 km. oraz bieg zjazdowy dla mężczyzn.

Bieg zespołowy odbędzie się w konkurencji międzyorganizacyjnej. Projektuje się uczestnictwo Kolejowego P.W., P.W. Leśników i Związku Strzeleckiego. Bieg zespołowy odbędzie się na trasie 18 km. bez strzelania, a z obciążeniem do 5 kg. Szczegóły ogłoszone będą po uzgodnieniu programu. Nie koniec na tem, bo w pierwszej lub drugiej połowie marca urządzone będą pierwsze pewniackie zawody ping-pongowe w ośrodku w Zakopanem w konkurencji indywidualnej dla pań i mężczyzn.

Uczestnictwo w zawodach narciarskich i ping-pongowych, wobec niedających się usunąć trudności w uzyskaniu urlopów dla uczestników na omówione imprezy, uwarunkowane będzie normalnem zgłoszeniem na pełny turnus do ośrodka, to zn. w zawodach będą mogli uczestniczyć tylko ci, którzy mają w tym czasie wyznaczone urlopy oraz zgłoszą się na odpowiadający terminowy zawodów turnus.

Oprócz tych szeroko nakreślonych zamierzeń Zarząd Główny urządzi prawdopodobnie drugi ośrodek narciarski. Po rozpatrzeniu możliwości kwaterekowych i po zbadaniu kosztów, Zarząd Główny poinformuje członków w odpowiednim czasie. Na drugi ośrodek upatruje się Sianki lub Beskid Śląski w okolicach Zwardonia, Koniaków lub Wisły.

Jako ostatni pomysł na zbliżającą się zimę wysuwa się projekt wędrowki narciarskiej dla zespołu nieprzekraczającego 25 osób, złożonego tylko z mężczyzn zaawansowanych w narciarstwie. Obóz wędrowny trwałby około 2 tygodni. Trasa zaś przebiegałaby albo z Ustronia poprzez Beskid do Krynicy, albo z Krynicy do Ustronia. Zarząd Główny, chcąc udostępnić naukę jazdy na nartach, która ma duże znaczenie nie tylko jako ważny element szkolenia p.w., lecz także jako niezbędna umiejętność lokomocyjna dla przedsiębiorstwa P. i T., gdy służbę trzeba pełnić w czasie zimy.

my w terenie niedostępnym bez nart, zakupi kilkadziesiąt par nart, które będzie można wypożyczać w ośrodku.

Całą akcją zimową kierować będzie osobiście ob. Żytkowicz.

Uwagi i zamierzenia na zbliżający się sezon zimowy kreślę w przeddzień zakończenia ostatniego turnusu w ośrodku morskim w Chłapowie.

Jak szybko rozwija się w PPW idea, która Niemcy trafnie określają „Kraft durch Freude”, świadczyć może choćby tylko

dzisiejsza miespodzianka, jaką nam sprawili koleżanki i koledzy z Gdańska. Ludzi coś łączy i jest jakaś siła, która ich pociąga do siebie. W chwili, gdy piśszę te słowa, przyjechali autobusem do ośrodka Gdańszczanie. Przecież musieli mieć jakiś cel. Przecież samo Chłapowo nie jest aż tak ciekawe, zwłaszcza dla pepewiaków z Gdańska, aby organizować długą i uciążliwą wycieczkę. Spełnia się pierwszy i najważniejszy warunek życia, rozwoju i wielko-

ści naszej organizacji. Jednanie i łączenie trwałe ludzi z organizacją. Wielkie cele osiąga się wyłącznie długą, ciężką, wytrwałą i systematyczną pracą, pozbawioną krótkotrwałych i błyskotliwych efektów.

Z hasłem: „Przez radość do siły i potęgi” musimy w zgodzie i we wspólnym wysiłku realizować mocny typ człowieka: żołnierza-obywatela i obywatela-żołnierza.

Wł. Żytkowicz.

Chłapowo, 29.VIII.1936 r.

Olimpiada łucznicza w Pradze

Po niezbyt fortunnych wynikach na Olimpiadzie w Berlinie — sport polski może się poszczycić wspaniałym sukcesem, osiągniętym przez naszą reprezentację łuczniczą w Pradze Czeskiej.

Tegoroczne mistrzostwa świata w łucznictwie zgromadziły 60 zawodników i zawodniczek, reprezentujących 7 państw, a mianowicie: Czechosłowację, Anglię, Belgię, Finlandję, Francję, Polskę i Szwecję. Z ramienia Polski brały udział 2 czteroosobowe i zespoły — 1 męski i 1 żeński.

Już pierwszego dnia na treningach można było zauważyć doskonałą formę zawodników Czechosłowacji, szczególnie mężczyzn, oraz Szwecji. To też obserwując ich przedstrzelania, orientowaliśmy się, że tutaj czeka nas przedewszystkiem ciężka walka o punktowane miejsca. W porównaniu jednak z rokiem ubiegłym nasi reprezentanci byli w dużo lepszej sytuacji, ponieważ przed wyjazdem Polska Związek Łuczników przy poparciu finansowym Państwowego Urzędu WF i PW oraz Komendy Głównej Związku Strzeleckiego przeprowadził racjonalną zaprawę i obóz treningowy. Również kwestja zaopatrzenia w sprzęt przedstawiała się nieźle. Te czynniki, oraz dobrze zorganizowana opieka na miejscu w Pradze spowodowały doskonały stan psychiczny naszych zawodników i możliwość wydania z siebie maksimum wysiłku.

Przez pierwsze dwa dni odbywały się strzelania na długie odległości — dla kobiet na 50,60 i 70 mtr., a dla mężczyzn na 50, 70 i 90 mtr. Tutaj od razu zaznaczyła się doskonała forma Polek. Kurkowska-Spychajowa, nasza wieloletnia mistrzyni, przeszła samą siebie, osiągając 65 pkt., a więc wynik nienotowany dotychczas w ogóle w łucznictwie. Prawdziwą rewelację sprawiła Marja Pańkow, młoda zawodniczka, która w pewnym momencie poważnie zagroziła Kurkowskiej, zdobywając pierwsze miejsce na 60 mtr., a w ostatniej klasyfikacji plasując się na miejsce drugie i zdobywając

wicemistrzostwo świata. Pozostałe zawodniczki, Bunsch i Janeczka, zajęły dobre miejsca punktowane, przyczyniając się w ten sposób do zdobycia przez nasz zespół kobiecy trzech mistrzostw świata.

Sprawa naszego męskiego zespołu nasuwała nam poważniejsze obawy. Posiadaliśmy wprawdzie doskonałego Wójcika, mistrza Polski, a następnie Bobulskiego, Szymusia i Prugara, wielokrotnego uczestnika międzynarodowych zawodów, obserwując jednak wyniki Czechów, Szwedów i Belgów, tych ostatnich szczególnie na krótkie dystanse, i pamiętając rok ubiegły w

Mistrzostwa łucznicze świata w Pradze Czeskiej.
Reprezentacja Polski w chwili wymarszu na otwarcie zawodów.

Brukseli, gdzie miestety męska reprezentacja wogóle nie odegrała żadnej roli — nie spodziewaliśmy się poważniejszych wyników. I tutaj właśnie sukces osiągnięty został może jeszcze większy, bo zespołowo Polacy zdobyli drugie miejsce i wicemistrzostwo świata, a indywidualnie Wójcik osiągnął piąte miejsce, plasując się po doskonałym Szwedzie Heilbornie i czołowych zawodnikach czeskich.

Ten wynik właśnie świadczy o ogromnym kroku naprzód w łucznictwie polskim. Jest to niewątpliwie zasługą Polskiego Związku Łuczników, który w ro-

ku bieżącym włożył dużo pracy, aby odpowiednio rozpropagować łucznictwo i przygotować reprezentację polską. Świadczy również chlubnie, że racjonalnie poprowadzona robota da zawsze wyniki wartościowe.

Podczas 4-ch dni zawodów przeżywaliśmy kilkakrotnie momenty dramatyczne. Pierwszy bowiem chyba raz w dziejach łucznictwa obserwowano się tak zażartą walkę o poszczególne punkty. Zwycięstwo męskiego zespołu Polski było dosłownie wywalczone ogromnym wysiłkiem i napięciem woli. W pierwszych dniach prowadzili zespo-

lowo Czesi i Szwedzi i dopiero trzeciego i czwartego wzięliśmy tych ostatnich, zajmując w ostatecznej klasyfikacji zaszczytne drugie miejsce.

Techniczną organizację zawodów przeprowadził specjalny komitet organizacyjny z p. inż. Ottakarem Kurzem na czele, który nie szczędził trudu i pracy, aby wszystko działało sprawnie. To też na kongresie Międzynarodowej Federacji Łucniczkiej (F. I. T. A.) członkowie komitetu organizacyjnego, a przede wszystkim p. inż. Kurz, na wniosek p. radcy Leśniewskiego, przewodniczącego delegacji polskiej, otrzymali specjalne podziękowanie za doskonałe zorganizowanie zawodów.

Przez cały czas zawodów bardzo serdecznie opiekował się reprezentacją polską p. Jerzy Lorek, sekretarz czechosłowacko-polskiej izby handlowej. Z ramienia czynników oficjalnych żywy kontakt utrzymywał z nami p. radca Chodacki, nasz chargé d'affaires w Pradze oraz konsulat polski.

Uroczystość ogłaszania wyników odbywała się według protokołu olimpijskiego. Po rozegraniu poszczególnych konkurencji rozległy się hymny zwycięskich państw od pierwszego do trzeciego miejsca, a na maszty wciągano odpowiednie flagi. Równocześnie zwycięscy występowali przed szeregi ustawionych drużyn i otrzymywali mistrzowskie tytuły.

Inż. Z. Pogonowski.

Zespół kobiecy z mistrzynią świata Kurkowską-Spychajorą Janiną.

Kolonia wakacyjna P.P.W. w Dorze pod Jaremczem

Staraniem Zarządu Okręgu VI Poczтового Przysposobienia Wojskowego pozostającego pod kierownictwem Prezesa Dyrekcji Okręgu Pocht i Tel. Moszoro Dominika, uruchomiono w roku bieżącym z dniem 5/VII w przepięknie położonej Dorze pod Jaremczem, kolonię wakacyjną dla dzieci pracowników pocztowych, Radja i PASTY.

Uroczym położony pensjonat 15-to pokojowy, tuż nad urwistym brzegiem Prutu, użycza jaknajlepszych warunków zdrowotnych dla 110 dzieci pracowników umysłowych i fizycznych

przedsiębiorstwa państw. P. P. T. i T., Pasty i Radjo, przepędzających w tym pięknym górzystym ustroniu po 4 tygodnie wakacyjnych wywczasów. Skąpany w potokach słońca ogród zabawowy, przestrzenna plaża u podnóża pensjonatu, dziko płynący Prut i cudowna panorama góriska, oto rozkosze dzieciaków „mieszczuchów“ pozostających tu pod nadzwyczajną opieką pod względem wychowawczym Pani Zofji Nizinkiewicz ze Lwowa. Zabawy, wycieczki i kąpiele pod kontrolą lekarską, pięciokrotnie w ciągu dnia podawany obfity

posilek, tworzą poszczególne ogniwa, składające się na całość, utrzymaną na bardzo wysokim poziomie, czego dowodem przemily nastrój i rozkoszne rozśmiane buziaki „kolonistów“.

Czy jest coś miłszego pod słońcem jak uśmiech szczęścia, uśmiech radości dziecka?

Korzystając z wolnego czasu, zwiedziłem pensjonat kolonijny w Dorze pod Jaremczem i trudno mi do dziś „uspokoić się“ po emocjach, które wywoziłem z grona istot szczerze naprawdę szczęśliwych, z grona bachorków pla-

wiących się w rozkoszach bez-
troskiego odpoczynku.

Chciałoby się czasem pisać nie
atramentem spływającym nie-
biesko a wysychającym na czar-
no — jak mówi Burzyński —
wiecznie tym samym i bezna-
dziejnie jednakim, lecz jakąś
radością, wysłuchaną w zapachu
gór, ciszą wycutą w wiosennym
świcie nad bezmiarem dalekich
wód. Chciałoby się pisać litera-
mi, jakie słońce kładzie na darni
lasu, przedzierając się przez cie-
nie liści i gałęzi.

Słońce promiennym swym
uśmiechem położyło swe jasne
płaty na pensjonacie doreckiej
kolonji pocztowców.

Słoneczny uśmiech stał się tu
symbolem, to też radość życia
wciela się wyraźnie wśród tego

milusińskiego światka, któremu
dana jest możność przepędzenia
kilku tygodni w atmosferze nie-
frasobliwej, wśród tak idealnych
warunków, zdala od dusznych
izb mieszkalnych w mieście, od
jego murów i kamieni rozpalon-
ych i od kurzu ulicznego.

Olbrzymia w tem zasługa spo-
łeczna Zarządu Głównego Poczt-
owego Przysposobienia Wojsko-
wego, który subsydjował poważ-
nie kolonję i lwowskiego Zarządu
Okręgu, który oddając się tej
szczytnej, a tak wielce humani-
tarnej misji, z pełną ofiarnością
doprowadził kolonję wakacyjną
w Dorze na wyżyny wzorowego
osiedla wypoczynkowo - zdro-
wotnego dzieci pocztowców.

Adam Winogrodzki

swych gasnących przedwcześnie
sił dla służby państwa, wstrząs-
nęła nami.

Śmierć poraziła go zdala od
Polski, lecz w służbie dla Niej.
Jej oddał wszystko czem rozpo-
rządzał: młodość, talent, pracę
ciężką codzienną, od 20 lat nie-
przerewaną, swe ideały, swoje
zdrowie, wreszcie — życie.

Zginał jak żył, walcząc i pra-
cując.

—————o—————

Zmarł w kwiecie wieku. Dożył za-
ledwie 40-tu lat. Był chlubą polskiej
publicystyki, stał w pierwszych sze-
regach działaczy społecznych. Do gro-
bu schodzi jedna z najpiękniejszych
postaci powojennej Polski: człowiek
temperamentu i czynu, żywiołowej
wprost aktywności.

I tu właśnie spłot tragiczny: naj-
szlachetniejsze porywy, najbujniejszy
temperament, gorejące serce, naj-
przedniejszy zmysł orjentacyjny, ni-
czem zachwiać się nie dająca żądza
czynu i twórczej pracy — a równocze-
śnie organizm trawiony ciężką choro-
bą, równocześnie wieloletnia walka z
zabójczymi bakteriami suchot... Wal-
ka — trwająca niemal przez całe ży-
cie i zakończona klęską — zgonem w
40-tym roku życia...

Była to natura bezkompromisowa.
Nie znał ś. p. Wojciech Stpiczyński te-
go, co w życiu publicznym zwiemy
oportunizmem. Nie poto brał pióro do
ręki, by ukrywać swe myśli, lecz poto,
by je w możliwie najmocniejszym wy-
razie ujawniać. Oczywiście narażało
go to bardzo często na ataki. Był czas,
kiedy ś. p. redaktor Stpiczyński był
jakby tarczą, ściągającą na siebie
wszystkie strzały polemiczne wszyst-
kich, zwalczających obóz Marszałka,
partyj. Nie zrażał się jednak tem by-
najmniej. W ogniu walki czuł się naj-
lepiej, wtedy też wyładowywał cały
swoją energię, całą swą energję.
Był przeciwnikiem groźnym. Był oso-
bistością, wobec której nie sposób by-
ło przejść obojętnie...

Stojąc stale na froncie walki, zma-
gając się jako dziennikarz — publicysta
z naporem tych doznań i wrażeń, któ-
re dzień każdy niesie — miał jednak
bardzo poważne opoki, na których się
opierał. Jedną stanowiło głębokie i
wszechstronne przemyślenie i prze-
studjowanie naszej historycznej prze-
szłości, sięgające aż średniowiecza, ery
Piastów i Jagiellonów (dał ś. p. W.

Ś.p. Wojciech Stpiczyński

W dn. 26-ym ub. m. o godz.
4-ej min. 45 zmarł w Paryżu po-
seł na Sejm, redaktor Wojciech
Stpiczyński.

Przed tygodniem red. Stpi-
czyński powrócił do Warszawy
z urlopu kuracyjnego w Otwoc-
ku. Ponieważ w stanie jego
nadwątlonego zdrowia zaszła
znaczna poprawa, udał się w
sprawach prasowych do Paryża.

Tymczasem dłuższa podróż
wpłynęła ujemnie na stan zdro-
wia ś. p. Wojciecha Stpiczyń-
skiego. Po kilku dniach nastą-
piło pogorszenie i śmierć z po-
wodu nadmiernego osłabienia
serca.

Natychmiast po zgonie ś. p.
redaktora Stpiczyńskiego, przy-
był do hotelu, gdzie zamieszkał
zmarły, ambasador Rzplitej Ju-
liusz Łukasiewicz i zajął się oso-
biście przygotowaniami do po-
grzebu.

LIST ODREČNY
WODZA NACZELNEGO
DO RODZICÓW Ś. P. RED.
STPICZYŃSKIEGO

Warszawa, 26.8.1936 r.

Wielce Szanowni Państwo!

Proszę o przyjęcie wyrazów
głębokiego żalu i najserdecz-

niejszego współczucia z powodu
zgonu syna ś p. Wojciecha.

Z Jego zgonem ubył w Polsce
wyjątkowy żołnierz - obywatel.
Był to duch niepospolity, pełen
namiętnej miłości i zapału dla
wszystkiego, co wielkie i trud-
ne! Pełen bojowego tempera-
mentu, tęsknoty do wielkich
czynów i zdarzeń, śpieszył wszę-
dzie tam, gdzie wrzała najgo-
rętsza walka o wartości nieprze-
mijające.

Życie Jego od najmłodszych
lat było pasmem znojnych tru-
dów i twardych zmagañ, podej-
mowanych nie w imię osobistych
celów i rachub. W zmagania te
kładał całego siebie, bez reszty.
Przez wyjątkowo wrażliwą du-
szę Jego przepływały najgłęb-
sze nurty duchowe odrodzonej
Polski.

Do ostatniego tchu swej bied-
nej umęczonej piersi, do ostat-
niego uderzenia tak potężnego,
a tak chorego serca, był wier-
nym sługą Polski.

ŚMIGŁY-RYDZ

Śmierć wiernego żołnierza
Marszałka, który w najcięższych
chwilach służył Mu całą duszą
do ostatnich chwil nie szczędząc

Śpiczyński wyraz przemysleniom w szeregu książek i broszur). Drugą opokę stanowiło bardzo silne wyczucie potrzeb jaknajszerszych warstw ludności, szczerze demokratyczny — ACZ ZUPEŁNIE Z DUCHA PARTYJNEGO WYZWOLONY — stosunek do społeczeństwa. Wszystko, co pisał i wszystko, co podczas krótkiego pobytu w Sejmie mówił — było przesiąknięte

tym demokratyzmem, tą myślą o jedności między interesem Państwa i społeczeństwem.

Niestety, nieubłagana choroba paraliżuje działalność człowieka o niezwykłych walorach duchowych i żądzy działania. Lato całe trwa walka — walka z śmiertelnością gruźlicą, zdradziecką i okrutną. W kwiecie wieku, w tych latach, gdy działacz społeczny jeszcze

daleki jest od kulminacyjnego momentu swego życia — musimy ś. p. Wojciecha Śpiczyńskiego, żołnierza walk o niepodległość, jedno z najprzedniejszych piór wolnej Polski oddać ziemi.

Czynimy to w poczuciu wielkiej straty, jaką ponosimy. Żegnamy ś. p. redaktora posła Śpiczyńskiego w głębokim smutku i żalu.

Z g r y ż l i w i l u d z i e

Gdy z ust osób powołanych do kierowania losami Państwa i Narodu pada hasło czynu, wysiłku i upartej woli zwycięstwa i odrodzenia, ze szpałt dzienników, reprezentujących pewien odłam społeczeństwa, tchnie pesymizm, rezygnacja, a nawet beznadziejność. Gdy czynnik za Państwo odpowiedzialne zmagają swą pracę, przygotowując dalsze uderzenia na front kryzysu gospodarczego, słyszeć się zdaje krakanie wron ze strony tych, którzy nigdy chyba już słońca radości oglądać nie chcą.

Znane to jest w Polsce zjawisko. Nie nowe, ani oryginalne. Pielęgnowanie pesymizmu, niewiary, niechęci, sianie jej najprzód szeptem z ust do ust, potem szerzej i głośniejsze, niszczenie entuzjazmu — to historia wszystkich lat od wybuchu wojny, od pierwszych zmagania o wolność i niepodległość.

Zaprawiało się przecież duchem niewiary do wysiłku własnego i zwierzchników wojsko w czasie wojny, uruchamiało się ogromny aparat plotek, fałszów, oszczerstw, byle tylko zbytnio nie wezbrała radość z osiągnięcia dnia bieżącego, entuzjazm dla dokonywanych czynów, nadzieja na większe, szczęśliwsze jutro. Demoralizowało się fałszem, podejrzeniami, oszczerstwem szeroką opinię publiczną, aby się nie zespoliła, nie zwarła dość silnie i nie stała się wytrwałą wiarą Narodu we własne dzieło, w swoją odpowiedzialność.

Znamy dobrze owych siewców słabości. Znamy ich oblicza wykrzywione bólem nawet, gdy się coś wbrew ich złowróżbnym przepowiedniom właśnie powiodło, znamy i to szyderstwo, gdy coś zawiodło.

O nich to mówił Marszałek Piłsudski w swym przemówieniu w 1924 r., upamiętnionem na płytach gramofonowych:

„Witaliśmy Polskę odrodzoną nie dźwięcznym śmiechem odrodzenia, lecz jakimś kwasem śledzienników i jakąś zgryźliwością ludzi o chorych żołądkach“.

Prawda o tej skłonności do zgryźliwości jest ciągle aktualna. Powtarza się ona i teraz. Widzimy jej powtórzenie na łamach niektórych pism. Analiza treści tych wynurzeń doprowadzi do dość ciekawych wniosków.

Nie wynikają one bowiem z założeń krytyki, każda krytyka jest rzeczą zdrową i potrzebną, jeśli nie jest jednostronną. Krytyka zasad polityki gospodarczej i społecznej, krytyka metod tej polityki niesie w sobie zawsze zdrowe ziarno postępu i poprawy — a zatem prowadzić musi do wydobywania twórczych — nie negatywnych elementów. Obiektywnie przytem zaznaczyć należy, że zarysowująca się bardzo powoli wprawdzie, ale nie mniej już widoczna poprawa na odcinku życia gospodarczego nie uprawnia do wyciągania czarnych wniosków. Raczej skłania do wyteżenia myśli, zmysłu krytycznego i wysiłku dla przyspieszenia procesu ozdrowieńczego.

Gdzież zatem biją źródła pesymizmu? Nie będziemy dalecy — zdaje się — od prawdy, gdy stwierdzimy, że podkład tego pesymizmu tkwi u jednych — w zawiedzionych nadziejach grupowych, czy stanowych, ale zawsze własnych, — u drugich wyrasta z dobrze znanego w Polsce ducha

przekory, u trzecich wreszcie — z chęci agitacji dla osłabienia frontu walczącego o nową rzeczywistość.

Wszystkich zaś tych pesymistów owiewa tchnienie słabości. To samo tchnienie, które w oczywistości zwycięstw widzieć już każe wizję klęski.

Jest rzeczą dla kraju niewielkiego znaczenia, że paru śledzienników szuka gwałtem uzasadnienia dla wylewania swych kwasów, zwłaszcza, gdy wiadomo, że się już ich śledziony nigdy nie uleczy. Ale nie jest obojętne, gdy się jad niewiary, niechęci i choroby wsączać usiłuje w duszę młodzieży. Młodzież doskonale zna swą rzeczywistość, ciężko się z nią zmagają, — byłoby zbrodnią odbierać jej wiarę w rację walki i w perspektywę powodzenia. Co to robić usiłują, złą oddają usługę krajowi, jeszcze gorszą samej młodzieży i jutru Polski. Nie wolno zapominać o słowach Wodza Narodu, który mówiąc o wielkich przemianach, jakie przez świat idą, podkreślił z naciskiem: „A gdy czasy tak wielkie idą, że świat na inny zmieniają, czasy te nie są na miarę piersi tchórzaków, piersi łotrzyków“.

Że młodzież przemiany te widzi, że je rozumie, że w nie wierzy, — to może być staremu światu nieprzyjemne, może i niedogodne. Ale nie wolno niszczyć energii, nie wolno zarażać trądem niewiary we wszystko, gdy się nabrało przekonania, że świat nie będzie ukształtowany wedle wskazań przyzwyczajenia tych, co mają chorą wątrobę lub choć trochę w sobie z tchórzyka, trochę z łotrzyka.

P.P.W. PRZY PRACY Z ŻYCIA OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW.

Oddział P. P. W. Będzin zorganizował w czasie od 15 lipca do 15 sierpnia 5 wycieczek krajoznawczych w tym jedną wycieczkę przy udziale 93 osób.

Wycieczka ta zrobiła na uczestnikach bardzo miłe i dodatnie wrażenie do czego przyczynił się w pierwszym rzędzie Ob. Prezes Oddziału.

Oddział P. P. W. Jasło urządził w tym czasie 4 wycieczki, w tym jedną wycieczkę przy udziale 30 osób.

Wycieczki tego Oddziału są urozmaicone strzelaniem z wiatrówki, zabawami, a nawet podczas jednej z wycieczek, uczestnicy uporządkowali cmentarz wojenny.

Oddział P. P. W. Kielce urządził już dwie wycieczki, mimo trudnych warunków służbowych, w tym jedną w góry świętokrzyskie, a drugą do ruin zamku w Chęcinach i szkoły szybowcowej w Polichnie.

Oddział P. P. W. Sosnowiec zorganizował również w czasie od 15.VII. do 15.VIII. b. r. 5 wycieczek, w tym wycieczkę do źródeł Wisły, oraz do ciekawych ruin zamku w Rabsztynie.

ODDZIAŁ P. P. W. LESZNO

W ramach ogólnopolskich uroczystości z okazji odzyskania dostępu do morza — odbyły się lokalne uroczystości w Boszkowie pod Leszkiem. W uroczystościach tych członkowie Oddziału P. P. W. Leszno wzięli czynny udział, a nadto swoją pracą i pomysłowością przyczynili się do uświetnienia tej uroczystości, albowiem własnym kosztem wykonali naturalnej wielkości hydroplan, który był nielada atrakcją w czasie uroczystości.

Wśród szeregu łodzi, kajaków i żaglówek dominował hydroplan nazwy „Pepewiak”, który też zdobył I nagrodę w konkursie L. M. K.

Trzeba z naciskiem podkreślić, że hydroplan Pepewiak dał najlepszy dowód społeczeństwu lesznowskiemu, że członkowie P. P. W. łączą się z całym społeczeństwem w akcji L. M. K. pod hasłem: „Przez morze na świat”, z drugiej zaś strony widać, że członkowie P. P. W. przy każdej okazji starają się rozszerzać ideę P. P. W. nie tylko wśród swych kolegów, ale również wśród społeczeństwa.

Niech takie i tym podobne skromne czyny będą dla nas podnieciem do ciągłej pracy z myślą przodowania w społeczeństwie w każdej akcji, której celem jest dobro Ojczyzny.

ODDZIAŁ P. P. W. W RADOMSKU

W manifestacjach jakie się odbyły w całym kraju w związku z sytuacją Gdańska wzięli również liczny udział pocztowcy z Radomska, dając pełny wyraz solidarności protestacyjnej z miejscowym społeczeństwem. W dniu 25/VII b. r. urządzili zebranie dyskusyjne w swojej świetlicy P. P. W. z referatem dyskusyjnym ob. Juliana Łabochy — p. t. „Polacy w Gdańsku”. Następny ciąg dalszy referatu dyskusyjnego p. t. „Sytuacja W. M. Gdańska” nastąpi w sierpniu.

Hasło tworzenia wielkiego Funduszu Obrony Narodowej znalazło pełny odzew w szeregach pracowników pocztowych, dając realny wyraz swą dobrowolną ofiarą, 1/30 części swego uposażenia brutto, za m. sierpień b. r. Oświadczając, przytem gremjalnie, gotowość złożenia większych wysiłków dla Ojczyzny, gdy zaistnieje potrzeba.

KOLONIA LETNIA-WYPOCZYNKOWA W UTRACIE KŁASKU

Dnia 1.VII 1936 r. została otwarta w Utracie p/Łaskiem kolonia letnia-wypoczynkowa dla 20-tu dzieci członków P. P. W. z terenu Łodzi i okolicznych urzędów.

Otwarcia kolonii dokonał ob. Woźniak Julian. Referent Kulturalno-Oświatowy Oddziału 7 w obecności ob. Marciniakowej Jadwigi, Prezeski Oddziału IV, która zajęła się urządzeniem kolonii.

Cały teren wydzierżawiony na kolonję jest ogrodzony i oddany do wyłącznej dyspozycji dzieci.

Bezpośrednio do domu przylega duży ogród sosnowy, a w odległości 15 metr. przepływa rzeka Grabia, w której dzieci z rozkoszą zażywają kąpeli oraz plażują na pięknej łacie specjalnie do tego celu wydzierżawionej.

Gimnastyka, zabawy i gry: w siatkówkę, bilard krążkowy, domino, warcaby i t. p. odbywają się w ogrodzie.

Zdrowe powietrze, ładny teren, dobre odżywianie, a szczególnie woda, której dzieci pozbawione są w Łodzi, sprawiły, że czują się one tu bardzo dobrze i w pełni wykorzystują czas spędzany na kolonji.

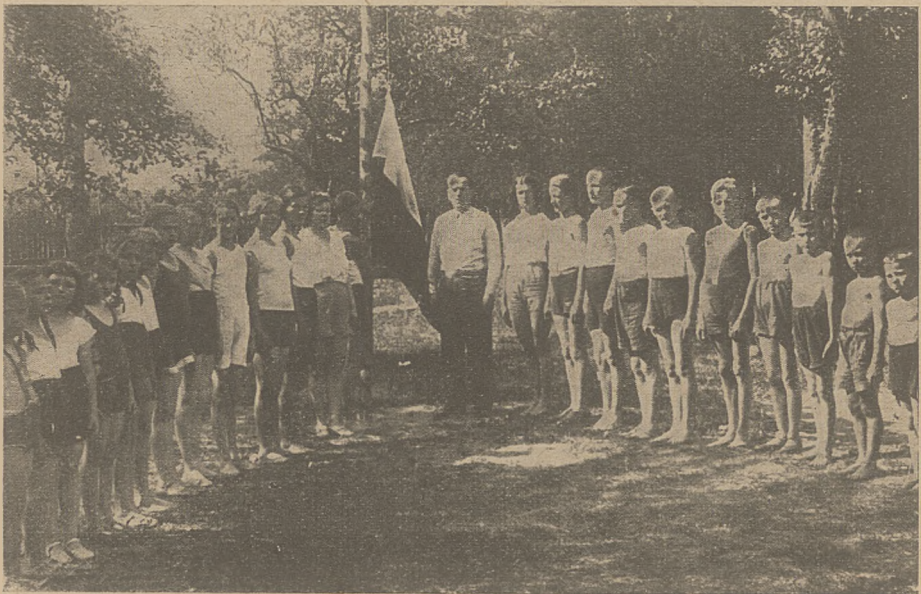
Na zakończenie I turnusu ob. Woźniak Julian rozdał przyznane przez komisję nagrody i dyplomy tym dzieciom, które najlepiej zachowywały się w czasie pobytu na kolonji.

Zostały wydane 2-ie I-sze nagrody i 1-na II-ga oraz 5 dyplomów-pochwał za dobre i przykładowe zachowanie się.

Kolonję w Utracie wizytowali: Prezes Oddz. 7 ob. Mandecki Józef, Dyrektor Urzędu Pocztowego Łódź I. kpt. Hładny, Sekretarz Okr. Nr. 1 i ob. Szulcowa Jadwiga, Ref. Pracy Kobiet.

W II-im turnusie, który rozpoczął się 1 sierpnia r. b. przebywa 23-je dzieci.

Z największą przyjemnością należy stwierdzić, że zapoczątkowane kolonie narazie w skromnych rozmiarach dla dzieci z Łodzi i okolic, mieszkających w fatalnych warunkach zdrowotnych, jest wielkim krokiem naprzód, uczynionym przez Zarząd Okręgu Nr. 1, który przez to zdobył sobie wdzięczność i uznanie członków.

Oddział P.P.W. Łódź. Otwarcie Kolonii przez ob. J. Woźniaka.

ODDZIAŁ KROTOSZYN

Dnia 10/V odbyły się w Krotoszynie zespołowe zawody strzeleckie o puchar wędrowny fundacji placówki Kobylin. Do zawodów stanęło 19 zespołów z Krotoszyna, Kobyliny, Koźmina, Jarocina, Ostrowa, Pepowa, Smolic i Zdun. Pu-

odbyło się na stadionie miejskim przygrywała doskonale zorganizowana orkiestra Związku Strzeleckiego.

Czysty zysk przeznaczono na zakup polskiego karabinka sportowego dla sekcji strzelecko-luczniczej P. P. W. „Strzała” w Kościanie.

wśród lasu. Powietrze nasycone świeżą ociekającą z drzew żywicą i zieloną otaczających drzew działającą jak silny narkotyk na humory wycieczkowiczów. Starsi za przykładem rozbawionej młodzieży, brali udział we wszystkich zabawkach, co świetnie działało na rozprężenie mięśni. Niebawem znikła codzienna wymuszona powaga, wszyscy stali się nadzwyczaj przystępni, bardzo sobie bliscy, wszyscy dążyli do jednego celu, przywieźć do domu, jak najwięcej miłych wspomnień. Świeże powietrze, ciągły ruch, wpływał na apetyt. Wspólne spożycie zakąski na trawie, zasłanej kocem, tworzyło prawdziwą sielankę, tem miłszą, że była to prawdziwa rodzina P. P. W. Towarzystwo rozbawione wynajdywało coraz to nowe gry, a więc: „dwie pary naprzód, ciuciubabka, mysz i kot, siatkówka, tańce i t. d.”.

Czerwona tarcza słoneczna, która opuszczała się wdół między pniami sosen była hasłem do powrotu. Echa śpiewu powracających długo rozbrzmiewały po opustoszałym lesie i polach, a my na zawsze zachowamy w pamięci spędzone tak miło na wycieczce chwile.

PODZIĘKOWANIE

Zarz. Główny Poczowego Przystosowania Wojskowego otrzymał następujące pismo, którego treść zamieszczamy dosłownie.

Stary Folwark 14 lipca 1936 r.

Uczestniczki I turnusu żeńskiego obozu P. P. W. w Starym Folwarku nad Wigrami składają szczerze podziękowanie za zorganizowanie danego obozu, który im umożliwił spędzenie urlopu wypoczynkowego w tak dogodnych warunkach.

Urządzenie obozu żeńskiego przyczynia się nie tylko do rozwoju fizycznego, lecz daje możliwość do wzajemnego zblżenia się, tak bardzo pożądanego na terenie naszej organizacji.

Jednocześnie proszę uczestniczki o łaskawe zorganizowanie w przyszłości obozów o tym samym charakterze.

Kazimiera Jarossowa, Poznań; Anna Lurjówna, Wilno; Stacewiczówna Zofja, Wilno; Janina Tarczyńska, Lublin; Marta Rossówna, Poznań, Halina Kubiackówna, Poznań, Kłaczakówna Stanisława, Poznań, Fromholzówna Izabella, Inowrocław, Romana Iłłowska, Równe Wol. 1, Pachowska Irena, Katowice, J. Magolanówna, Lublin, Eugenia Sieprawska, Warszawa, Helena Żukówna, Warszawa, Janina Greissówna, Katowice, Aniela Jankowska, Poznań, Kazimiera Kłaczakówna, Poznań, J. Zalewska, Katowice.

Odprawa oddziałowych referen. mych. fiz. Z. Okr. w Poznaniu.

ODDZIAŁ 2 P. P. W. WARSZAWA

Dnia 11 lipca r. b. staraniem Zespołu Artystów Malarzy przy Oddziale 2 P. P. W. odbyła się zabawa taneczna na terenie przystani Sekcji Wodnej P. P. W. pod „Kwiatem Paproci”.

Na zabawę przybyli: Prezes Oddziału 2 ob. Oheim Rudolf, Prezes Zarządu Sekcji Wodnej kpt. ob. Hładny, członkowie oddziałów warszawskich oraz wprowadzeni goście w liczbie około 200 osób.

Przystań przedstawiała b. efektowny widok. Przybrano ją chorągiewkami, oświetlono mnóstwem różnokolorowych lamp oraz reflektorami. Pośrodku przystani ustawiono kilkometrowej wysokości drzewo paproci, na którego wierzchołku znajdował się symboliczny kwiat. Obok zawieszono olbrzymi księżyc, którego promienie rzuciły na stojące światło. Dekorację wykonał Zespół Artystów Malarzy Oddziału 2 P. P. W. pod kierownictwem ob. Piotrowskiego Feliksa przy współudziale ob. Gaskiewicza Fortunata.

Przygrywał zespół jazz-bandowy, bawiono się beztrudno w miłym, koleżeńskim nastroju do godz. 3-iej rano.

ODDZIAŁ P. P. W. WOŁKOWYSK

Oddz. P. P. W. Wołkowysk urządzał pierwszą w tym roku wycieczkę w okolicę Wołkowyska do lasu Zamkowego.

W wycieczce wzięło ogółem wraz z członkami rodzin 30 osób.

Piękna pogoda już z samego rana wróżyła, że wycieczka musi się udać. Wśród śpiewu dzieci i starszych wozy ruszyły do lasu. Kierownictwo wycieczki wybrało dużą ocienioną polanę

har wędrowny zdobył poraż drugi z rzędu zespół Oddziału P. P. W. Krotoszyn w składzie ob. ob.: Forszpaniak, Nowak IX i Burdziak. Nagrodę indywidualną za najlepszy wynik uzyskał ob. Dardas.

Popołudniu tego samego dnia odbyła się w Leśniczówce Konarzew publiczna zabawa wiosenna, połączona ze strzelaniem o nagrody, z loterią fantową i innymi niespodziankami. W zabawie wzięła bardzo licznie udział publiczność miasta i okolicy, okazując temsamem wiele sympatii dla P. P. W. Wszystkie imprezy udały się nadspodziewanie i zasilily wydatnie kasę Oddziału. W organizację festynu włożyli wiele pracy ob. ob.: Stoszkowa, Gąsiorkiewicz, Wrzeszczyński, Czajkowski, Cierniak, Worele i inni.

Wieczorem prezes Oddziału wręczył zwycięskiemu zespołowi puchar wędrowny, a najlepszym skolei zespołom i zawodnikom dyplomy.

Dnia 12/V w rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego, urządził Oddział w odpowiednio udekorowanej świetlicy Akademię żałobną, zgodnie z programem ustalonym przez Komitet Naczelny i Zarząd Główny P. P. W.

Oddział P. P. W. Kościan urządził w dniu 3 maja 1936 r. strzelanie sportowe o nagrody z broni małokalibrowej, wiatrówki i łuku. Do pierwszej i drugiej konkurencji było przydzielonych po 8 cennych nagród, natomiast do konkurencji trzeciej 5 nagród. Strzelanie odbyło się w specjalnie sprzyjających warunkach, gdyż nie tylko dopisała pogoda, ale i liczni miejscowi obywatele zaszczytili imprezę swą obecnością; podczas strzelania, które

**OKRĘG VII PPW. POZNAŃ —
MAJ — CZERWIEC 1936.**

Oddział PPW. Inowrocław. Niewielki liczebnie oddział PPW. Inowrocław do-
starczył na kurs 40 uczestników, w tem z
Oddz. Oddziału, ob. Hornberger, je-
den z pierwszych zdobył O. Ł. Kurs
ukończyło 25 uczestników. Odznak
lucznichy zdob. 25. Wynik kursu do-
bry.

Oddz. PPW. Poznań. Zaledwie 16
uczestników zdołało ukończyć kurs
lucznichy z wynikiem dobrym, w licz-
bie tej z Oddz. PPW. Poznań 1 —
7 osób, Poznań 2 — 1 osoba, z Oddz.
Gniezno, N. Tomysł, Grodzisk Pzn.,
Szamotuły, Rogoźno, Września i Cho-
dzień — po 1 uczestniku. Z poza PPW. —
1 uczestnik z Z. S. Gniezno. Odznak
zdobyto 16. Nieprawna organizacja,
oraz słabe zainteresowanie uczestni-
ków są przyczyną nikłych rezultatów.
Szkoda!

Oddział PPW. Leszno. Sensacją ci-
chego miasteczka Leszna stał się kurs
lucznichy PPW. W 2 dziennikach miej-
s owych ukazały się artykuły popula-
ryzujące lucznictwo. Odznak zdobyto
29. 27 uczestników z wynikiem do-
brym ukończyło kurs. B. dobre rezul-
taty kursu zawdzięczać należy inicja-
tywie i sprężystości prezesa Oddziału,
ob. Napierały.

OKRĘG VI PPW. LWÓW — MAJ 1936.

Oddz. PPW. Lwów. Lwów przed kur-
sem miał już pewien dorobek w dziale
lucznictwa. Oddział wzięło 26 uczestni-
ków z 4-ch oddziałów lwowskich PPW.
Przeprowadzono kurs lucznichy dosko-
nałacy. Na wykłady poświęcono 5 go-
dzin. Strzelania odbyły się w konk.
Ł 1, Ł 2, Ł 3. W wyniku zdobyto wzgl.
powtórzo 6 odznak kl. II i 13 kl. III.
Na podkreślenie zasługuje duże za-
interesowanie i miły koleżeński wzajem-
ny stosunek naszych Lwowian.

**OKRĘG IV PPW. KATOWICE —
MAJ 1936.**

Oddz. PPW. Katowice. W kursie
wzięło udział z Oddz. I, II, III Katowice
21 uczestników, z Oddz. Chorzów I
i II, Mysłowice — 6 uczestników, z
O.P.W.K. do O.K. Będzin — 1 uczest-
niczka — razem 28 uczestników. Wszy-
scy ukończyli kurs z wynikiem do-
brym. Odznak zdobyto: kl. II — 6,
kl. III — 21. Bołączką Katowic jest
brak odpowiedniego toru lucznichy.
Strzelania odbywają się na gruncie
błotnistym. Mimo to PPW Katowice
liczy wielu entuzjastów lucznictwa.

**OKRĘG I PPW. WARSZAWA —
MAJ — LIPIEC 1936.**

Oddz. PPW. Białystok. Duże zainte-
resowanie wzbudził kurs lucznichy w
Białymstoku. 32 uczestników z prze-
sem Oddziału, ob. mjr. Łukosiem na
czele zdobyło odznaki. Zarząd Oddzia-
łu zainteresował kursem O.P.W.K. do
O.K., z której to organizacji delegowa-
no na kurs 5 uczestniczek. Strzelania
odbyły się na zaimprovizowanym, a
mimo to efektywnym 5-stanowiskowym
torze w ogrodzie przy urzędzie poczt-
towym. Ogólny wynik dobry.

Oddział PPW. Grudziądz. Niemniej
sprawnie zorganizowano kurs w Gru-

dziądzu. Doceniając należyte znacze-
nie propagandowe kursu, zaintereso-
wano miejscową prasę, w wyniku cze-
go ukazały się w dziennikach notatki
inform. o kursie. Udział wzięło 52 osób,
z których ukończyło kurs z wynikiem
dobrym — 31. Zdobyto 3 odznaki kl. II
i 27 kl. III.

Oddz. PPW. Warszawa. Udział wzię-
ło 37 uczestników z 5 Oddziałów PPW.
(13 kobiet, 24 mężczyzn). Odznak lucz.
zdobyto 30. W wyniku przeprowadzo-
nych zawodów lucznichy nagrodę
Zarz. Gł. PPW. 1 łuk i 3 strzały zdobył
Oddział Nr. 5 PPW. PZTR. Wynik kur-
su naogół dobry. Warszawa mając do
dyspozycji świetny tor lucznichy, oraz
zdolny materiał ludzki, mogłaby przy
intensywniejszej nieco pracy osiągnąć
w krótkim czasie wyniki b. dobre.

Oddział PPW. Łódź. Łódź zasłużyła
sobie na miano najbardziej martwego
ośrodka w dziale lucznictwa. Trzy lic-
zne oddziały PPW. złożyły się na 11 u-
czestników regularnie uczęszczających
na kurs. Brak inicjatywy, bezruch, ce-
chuje Łódzian, znanych skądinąd jako
groźni przeciwnicy w dziale strzelec-
twa. Charakterystycznym jest to, że
materiał ludzki jest pierwszorzędnie
uzdolniony, jeżeli chodzi o sport lucz-
niczy. Organizacja kursu mocno szwan-
kuje.

**CENTRALNY WYSZKOLENIOWY O-
BÓZ ŻEŃSKI PPW. W STARYM FOL-
WARKU N/WIGRAMI—LIPIEC 1936.**

I turnus. Kursy lucznichy na obozie
wyszakoleniowym dowiodły jeszcze raz,
że lucznictwo poza całym szeregiem
walorów natury uytylitarnej dostarcza
jeszcze wiele radości. Kurs stał się a-
trakcją obozu. 25 uczestniczek stawało
co dnia naprzeciw 5—kolorowych tarcz
w szlachetnej ambicji zdobycia odzna-
ki. W 4-ch krótkich dniach zdobyło 17
odznak.

II turnus. 44 uczestniczki wzięły u-
niczy. Organizacja kursu mocno szwan-
kowała.

dział w II kursie lucznichy. Znow
zdobyto 17 odznak lucznichy. Brak
pogody stanął na przeszkodzie osią-
gnięciu lepszych rezultatów.

**OKRĘG V PPW. KRAKÓW — MAJ —
CZERWIEC — LIPIEC 1936.**

Oddz. PPW. Sosnowiec. Na terenie
Sosnowca lucznictwo było dotychczas
nieznane. Kurs wyw. 1a1 duże zainte-
resowanie. Udział wzięło 37 osób z
Oddz. PPW. Sosnowiec, oraz 3 osoby z
Oddz. PPW. Będzin. 14 kobiet i 17 mę-
czyzn ukończyło kurs z wynikiem do-
brym. Odznak 25. Oddział uzyskał na-
godę Zarz. Gł. (łuk, 3 strzały).

Oddz. PPW. Nowy Sącz. Z pośród 35
osób, nieregularnie uczestniczących w
kursie zaledwie 15 ukończyło pełny
kurs. Odznak zdobyto 22. Brak energii
i umiejętności zwalczania trudności
cechuje kierowników tego działu na-
szej pracy.

Oddz. PPW. Tarnów. Sprawnie zor-
ganizowany i z rozmachem przepro-
wadzony był kurs w Tarnowie. Udział
brało 72 uczestników z czego: 66 —
PPW., 5 — Pol. Kl. Sp., 2 — Z. S., 1 —
POW. Mimo 3 klm odległości toru lucz-
niczego od miasta, trening odbywał się
przy dużej frekwencji. 32 członków u-
kończyło kurs z wynikiem dobrym,
23 zdobyło O. Ł. Organizacja kursu
wzorowa. Brawo Tarnów!

WYŻSZY KURS LUCZNICZY.

(Obóz treningowy) **Kraków.** Oddziel-
ne sprawozdanie należałoby poświęcić
organizacji i przeprowadzeniu wyż-
szego kursu w Krakowie. Kurs ten,
przeprowadzony w 4-dniowym okresie
przed IX Narodowymi Zawodami Lucz-
niczymi i II Centralnymi PPW. miał
stać się ukoronowaniem naszego inten-
sywnego, konsekwentnie przeprowadzo-
nego planu. Skupił młodą jeszcze elitę
lucznichą całej naszej organizacji w
ilości 61 osób — imiennie powołanych
przez Zarząd Główny, reprezentują-

*Oddział P.P.W. Wieluń. Ćwiczebne strzelanie placówek Pruska — Rudnik
na strzelnicy w Prusce.*

cych wszystkie okręgi PPW. 31 kobiet i 30 mężczyzn z różnych krańców Polski w zgodnym, harmonijnym, wspólnym wysiłku miało wykonać niezmiernie ciężkie zadanie, poto, by wreszcie przystąpić do ostatecznego egzaminu.

Były u nas w Polsce przeprowadzane zbiorowe treningi, obozy treningowe — przy liczebności 10 — 15 osób. Fakt udziału tak dużej liczby zawodników i to występujących w jednej zwartej grupie, nie miał dotychczas precedensu. Przeprowadzenie ostatecznego „żelaznego” treningu przed zawodami wymagało w naszych warunkach ogromnego wysiłku i poświęcenia tak ze strony zawodników, jak i kierownictwa.

Egzamin zdaliśmy celująco. Ale do tej sprawy powrócimy jeszcze później, analizując nasz udział w Narodowych Zawodach Łuczniczych.

III Zawody Strzelecko - Łucznicze o Mistrzostwo Okręgu VII PPW

Dnia 20 i 21 maja b. r. na strzelnicy Bractwa Kurkowego na Szelągu

Okręg Bydgoszcz. Zwycięski zespół P.P.W. w konkurencji. K. B. K. S. S.

i strzelnicy wojskowej 7 baonu telegr. odbyły się III Zawody Strzelecko-Łucznicze o Mistrzostwo Okręgu Nr. VII PPW.

Zawody odbyły się pod protektorem ob. Prezesa Zarządu Okręgu Nr. VII. A. Wallnera, Dyrektora Okręgu Poczt i Telegrafów w Poznaniu.

Program zawodów obejmował konkurencje kbks. 3, Pw. 2 i Pd. 2 oraz Ł. 4.

W zawodach wzięło udział 11 zawodniczek i 65 zawodników z poszczególnych sekcji strzelecko-łuczniczych.

Otwarcie zawodów nastąpiło dnia 20 maja b. r. o godz. 10.15 przez ob. Prezesa Okręgu Nr. VII, w obecności licznych gości z urzędów państwowych, wojskowych, samorządowych, organizacji przysposobienia wojskowego i społecznych.

Funkcje Komisarza Głównego Za-

wodów spełniał ob. Piechowski, kierownik Referatu Strzelectwa Zarządu Okręgu. Komisji Klasyfikacyjnej przewodniczył ob. Havliczek Czesław, sekretarz Zarządu Okręgu P. Z. S. S. Komisarzem na strzelnicę z krótkiej broni palnej był ob. Zamytko Witold, któremu pomagali ob. Wojciechowski i Otomański.

Czołowe miejsca uzyskali następujący zawodnicy:

w konk. Ł. 4 panie: 1) Jankowska Marja 178 pkt., 2) Piechowska Marja 170 pkt., 3) Najderkówna Marta 131 punktów.

w konk. Ł. I panowie: 1) Hoffmann Roman 294 pkt., 2) Szczepaniak Franciszek 217 pkt., 3) Karge Leon 185 punktów.

w konk. kbks. 3 a i c — panie: 1) Cellerówna Władysława 178 pkt., 2) Ormińska Monika 166 pkt., 3) Mańczakowa Weronika 157 pkt.

w konk. kbks. 3 — panowie: 1) Hoffmann Roman 472 pkt., 2) Szczepaniak Franciszek 446 pkt., 3) Kubiś Jan 438 pkt.

w konk. Pw. 2 panowie: 1) Madreński Stanisław 58 pkt., 2) Misiewicz Fr. 58 pkt., 3) Erbert Stanisław 57 pkt.

w konk. Pd. 2 panowie: 1) Werner Ignacy 208 pkt., 2) Hoffmann Roman 208 pkt., 3) Woźniński Adam 180 pkt.

W dniu 21 maja b. r. po zakończeniu zawodów przez opuszczenie flagi przy dźwiękach hymnu narodowego nastąpiło rozdanie nagród przez ob. Prezesa. Wśród zawodników i zawodniczek rozdano 21 nagród, które ofiarowane były przez Naczelników Wydziałów, Kierowników i Inspektorów Dyrekcji, Naczelników urzędów, położonych na terenie miasta Poznania, Pocztove Towarzystwo Oszczędności i firmy miejscowe.

Równocześnie z strzelaniem zawodników odbyły się na strzelnicy Bractwa Kurkowego strzelania rozrywkowe o nagrody i o O. S. dla gości. Strzelaniu te cieszyły się dużą frekwencją.

Po rozdaniu nagród zawodniczki i zawodnicy oraz goście bawili się w ogrodzie restauracyjnym Bractwa Kurkowego przy dźwiękach orkiestry Pocztców.

ODDZIAŁ PPW W ŁODZI

Referat kulturalno - oświatowy Oddziału 7-go PPW, łącznie z Oddziałem IV Żeńskim w Łodzi zorganizował w dniu 15.VIII rb. na kolonji letniej PPW. w Utracie pod Łaskiem uroczystość związaną z przypadającym w tym dniu „Świętem Żołnierza Polskiego”.

Program uroczystości wykonany przez uczestników kolonji był następujący:

- 1) Hymn Narodowy — chór,
- 2) prelekcję na temat zwycięskiego odparcia nawały bolszewickiej od wrót Warszawy i znaczenia święta Żołnierza Polskiego — wygłosił referent k. o. ob. Julian Woźniak,
- 3) 5 okolicznościowych pieśni — chór,
- 4) zbiorowe tańce ludowe i solowe wykonywały dzieci w strojach ludowych,

5) okolicznościowe deklamacje,

6) marsz I-Brygada — chór.

Teren zajmowany przez kolonie P. P. W. był efektownie udekorowany. Na wysokości połowy masztu, na który codziennie wciągana jest flaga narodowa umieszczony został portret Marszałka Piłsudskiego, przyozdobiony żywymi kwiatami. Akademia ku czci Żołnierza Polskiego nie została zamknięta w ramach li tylko dla uczestników kolonii, lecz rozszerzona dla mieszkańców Utraty, którzy w liczbie co najmniej 60 osób z ciekawością przyglądali się i przysłuchiwali poszczególnym wykonawcom programu, żywo ich okłaskując. Wśród widzów był również prawie cały personel upł. Łask i Szczerców, pozatym wiele rodziców, którzy przyjechali odwiedzić dzieci.

Z uwagi na charakter akademii, jak również wykonawców programu oraz wielkie zainteresowanie widzów, podjęta akcja niewątpliwie osiągnęła cel wychowawczy - obywatelski, krzepiąc serca i ducha patriotycznego wśród obecnych.

ODDZIAŁ PPW LESZNO

Odbywał się w tutejszym Oddziale kurs łucznictwa pod fachowem kierownictwem instruktora ob. Krajewskiego. W kursie prócz 39 obywateli tutejszego Oddziału, brali udział obywatele z oddziałów Gostyn, Jarocin, Kościan, Krotoszyn, Ostrów i Wolsztyn. Zainteresowanie się sportem łucznictwa wśród obywateli było duże, o czym świadczy fakt, że wszyscy obywatele, którzy brali udział w kursie, zdobyli odznakę łuczniczą III stopnia. Instruktorem Krajewskiemu za gorliwe zajęcie się i fachowe przygotowanie uczestników do sportu łuczniczego Zarząd tutejszego Oddziału PPW. składa tą drogą serdeczne podziękowanie.

ODDZIAŁ PPW MOGILNO

Dzięki bezinteresownej pracy członków Oddziału PPW. Mogilno zbudowano na terenach ogrodu urzędu p. t. Mogilno nowoczesną o 5 stanowiskach strzelnicę. Członkowie PPW. własną pracą, wykonywaną w czasie wolnym od zajęć służbowych, zbudowali strzelnicę, której uroczyste poświęcenie i otwarcie odbyło się w dniu 5 lipca rb. w obecności ob. Prezesa Zarządu Okręgu ppłk. Walnera i przedstawicieli miejscowych władz i organizacji z panem starostą Zenkterem na czele. Aktu poświęcenia dokonał ks. Obarski. Dzieło członków PPW. Oddziału Mogilno zasługuje na pełne uznanie i win-

no stać się bodźcem dla innych Oddziałów PPW., że bez wielkich nakładów finansowych, ale przy dobrej woli wszystkich członków można budować strzelnice aby mieć miejsce do zrealizowania hasła: „Ćwicz oko i dłoń w Ojczyzny obronie“, które zwłaszcza w obecnej dobie staje się konieczne. Niech więc władz Mogilna pójdzie więcej Oddziałów. Vivat sequentes.

ODDZIAŁ PPW. MŁAWA

Na terenie oddziału 50 PPW. w Mławie na Strzelnicy Stadjonu Sportowego odbyły się oddziałowe zawody

strzeleckie pod kierownictwem referenta ob. Gósko Maksymiljana.

W zawodach wzięła udział sekcja strzelecka (35 zawodników) z których to zdobyło odznaki strzeleckie II kl. 12 i kl. III — 21. Ilość zdobytych przez członków odznak świadczy o prawdziwym zainteresowaniu i docenieniu tak szlachetnego sportu jak strzelectwo.

Przy oddziale zorganizowany został kurs pocztowej służby ochronnej, który prowadzi Instruktor ob. Gósko Maksymiljan. Na kursie tym przeszkala się pięciu pracowników. Kurs ten ma się już ku końcowi.

wracają do Ucznia z obszernymi uwagami nauczyciela. Uczący się nie jest pozostawiony samemu sobie; w słowach nauczyciela znajduje umiejętną pomoc, bezstronną ocenę swych wysiłków i życzliwą, zachętę do dalszej pracy. Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny, przyjaciel wszystkich samouków, znający trudności, z jakimi niejednokrotnie w dążeniu swem do wiedzy borykać się muszą, zanotowane ma w rejestrach swego długoletniego doświadczenia, że miesiące jesienne to okres najintensywniejszego garnięcia się dorosłych do nauki — to słusznie wybrany moment do zabrania się do pracy nad sobą.

W każdej chwili można rozpocząć naukę.

Prospekty i informacje udziela Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny bezpłatnie.

Jak zdobyć wiedzę nie uczęszczając do szkoły

Znów jesteśmy u progu nowego roku szkolnego. I dla młodzieży i dla dorosłych chwila ta wiąże się z podjęciem dalszego ciągu pracy z odrodzoną energią i odświeżonymi siłami.

Wypoczynek, jaki nam daje parotygodniowy urlop, powinien wnieść nowe wartości do naszego życia. Należy wyzyskać większą energję i zdolność do inicjatywy, jaką zwykle na jesieni każdy z nas posiada i zorganizować sobie inaczej, lepiej pozostający od obowiązków zawodowych czas. Wypełnić go treścią, która by podniosła sama przez się wartość teraźniejszości i stanowiła realne podstawy nadziei na lepszą przyszłość. Znaną powszechnie prawdą jest, że wykształcenie nie tylko wzbogaca nasze życie wewnętrzne, ułatwia nieraz pokonywanie trudności zewnętrznych, lecz daje również szansę lepszego urządzenia się, zdobycia lepszych warunków bytu.

Któż zaś jest tak zadowolony z siebie i swego losu, by nie posiadał żadnych tęsknot, dążących do rozszerzenia swej wiedzy, żadnych ambicji lepszego sprostania obowiązkowi zawodowemu i pójscia wyżej w hierarchji osiągalnych stanowisk?

Oto chwila może lepsza od innych, by dać przyjąć do głosu często ukrytym pragnieniom i przypomnieć sobie, że wszelkie możliwości kształcenia się są stale przed nami otwarte.

Można przecież nie porzucając domu i zajęcia zappełnić produkcyjną pracą wolne godziny dnia, czy wieczora i kształcić się korespondencyjnie planowo i pod kompetentnym kierunkiem.

Tu przychodzi z pomocą Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny (Warszawa, Aleje Ujazdowskie 20 m. 7,

tel. 8-21-10), który przy pomocy prowadzonych przez siebie kursów dokształca, przygotowując metodą korespondencyjną do egzaminów państwowych z zakresu szkoły powszechnej i gimnazjum.

Oparte ściśle na programach Min. W. R. i O. P., przystosowane do umysłowości i zainteresowań dorosłych kursy Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego zastępują i podręcznik i żywe słowo nauczyciela. Dostarczane uczącym się zeszytami połączonymi w serje, zawierają pełny materiał potrzebny do nauki. Prace piśmienne Ucznia na tematy zadane, przesyłane do P. U. K. do kontroli i poprawienia, po-

Rodzina Kolejowa

Wydawnictwo to, gazeta ścienna, wychodząca jako dwutygodnik — organ Stowarzyszenia Rodzina Kolejowa, jest wydawnictwem naprawdę pożytecznym, dobrze pomyślanem i wykonanem. Tak układ aktualnych zagadnień i wiadomości, jak i sposób podania ich, są ponad wszelką krytykę. Redaktorem tego wydawnictwa jest Józef Władysław Kobylański.

Adres redakcji i administracji: Zarz. Główny Rodziny Kolejowej, Warszawa, ul. Chałubińskiego 4.

Mistrzostwa łucznicze świata — Praga Czeska.
Ob. Wójcik Józef P.P.W. najlepszy z zawodników polskich.

Dzieci pocztowców na koloniach letnich w Świdrze

Letnisko w Świdrze — pięknie zalesiony 22-u morgowy teren z 8 willami, własność Związku Prac. Poczt T. i T. jest corocznie chętnie odwiedzane i zamieszkiwane przez kolegów chcących zażyć wytchnienia po ciężkiej pracy zawodowej i dla nabrania nowych sił w czasie urlopu.

Zarząd Główny Związku Pracowników Poczt T. i T. wspólnie z Warszawskim Zarządem Okręgowym tegoż Związku, wykorzystując właściwości letniska zorganizował jak poprzednio tak i w roku bieżącym kolonję letnią dla dzieci członków Związku i sierot po pocztowcach.

Na urządzonej kolonji, która trwała od 6 lipca do 3 sierpnia rb. znalazło pomieszczenie 54 dzieci — za skromną opłatą ze strony rodziców — pod opieką dwóch fachowych wychowawczyń. Na kolonji prowadzona była we własnym zakresie kuchnia, z której otrzymywały dzieci pięć razy dziennie obfity i zdrowy posiłek.

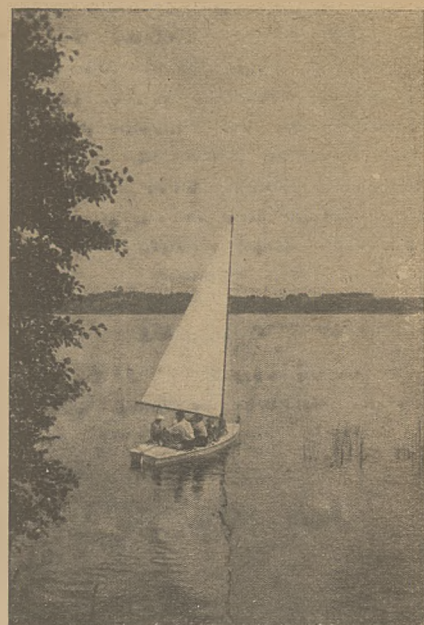
W dnie pogodne (a pogoda naogół dopisywała), korzystały dzieci z różnych urządzeń do zabaw ruchomych, z kąpeli rzecznej oraz zabawiały się wspólnie pod dozorem wychowawczyń. W czasie deszczu przebywały dzieci na werandach przy grach i zabawach pokojowych.

Nastrój wśród dzieci — skazanych niejednokrotnie na przebywanie w dusznych mieszkaniach i ciasnych podwórkach miejskich — był znakomity, a przeprowadzone badanie lekarskie przez Dra Z. Pobożego wykazało znaczną poprawę i przybytek na wadze

u wszystkich dzieci. Dość wspomnieć, że z żalem rozstawano się z kolonją, niektóre dzieci pozostały nadal z rodzicami, którzy zajęli opróżnione po kolonji mieszkania.

Roześmiane i opalone twarzyczki dzieci były podzięką dla organizatorów kolonji.

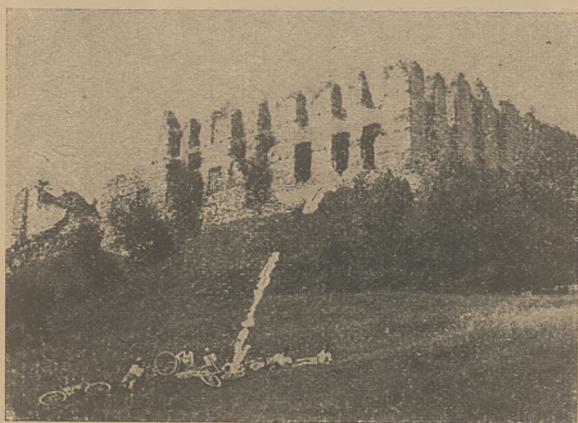
Dnia 2 sierpnia rb. odbyło się w obecności przedstawicieli Zarządu Głównego oraz licznie przybyłych rodziców, zamknięcie kolonji zakończone obdarowaniem dzieci słodyczami, puszczaniem ogni sztucznych, chóralnym śpiewem dzieci przy rozpalonem ognisku, tańcami do których ochoczo przystępowała orkiestra związkowa oraz wspólną fotografią.

Kurs żeglarski Centraln. obozu żeńskiego.

Okręg Kraków. Powitanie prezesa ob. Spetta Alfreda przez wdzięczną dzieci kolonji.

Oddział P.P.W. Sosnowiec. Wycieczka członków do ruin zamku w Rabsztynie.

Uczestnicy kolonji w Utracie — po wylosowaniu — gra w siatkówkę.

Na temat radia

O czym mówiłbym ci dziś czytelniku jeśli o niczym innym nie mówi się obecnie w Warszawie, jak tylko o wystawie radiowej. Wiesz, że wystawa taka się odbywa. Napewno słuchasz nadawanych ze studia, zainstalowanego na tej wystawie, wszelakich audycji Polskiego Radia. Ale trzeba na tej wystawie być, trzeba na własne oczy obejrzeć ją — żeby mieć pełne wrażenie. Nie możesz być?

Cóż — spróbuję ci opowiedzieć jakie wywarła wrażenie na mnie i może ci to zastąpi zwiedzenie wystawy, a może właśnie, mimo wszystko, wybierzesz się na wystawę.

A więc posłuchaj.

Odbywa się wystawa w ramach zorganizowanego na wielką skalę i z dużym rozmachem pokazu przemysłu metalowego i elektrycznego. Radio wraz z pocztą i telefonami ma własny, bardzo gustowny pawilon. W tym właśnie pawilonie mieści się pokazowe studio Polskiego Radia, dostępne dla publiczności. Tu również, w głównej części pawilonu, rozmieszczone są tablice i eksponaty, ilustrujące rozwój i obecny stan radiofonii w Polsce. Poza to na terenie całej wystawy przeprowadzono rozmieszczenie głośników radiowych.

Kiedy wchodziłem na teren wystawy, przez głośniki te rozbrzmiewały słowa jakiegoś odczytu. Po paru minutach, wszedłszy do pawilonu, w którym mieści się studio Polskiego Radia, ujrzałem prelegenta. Ale to jeszcze nic. Prelegent w radio to zwykła rzecz. To natomiast co ujrzałem nie było takie znów zwykłe. Ponieważ studio Polskiego Radia na wystawie wyglądem nie różni się prawie od zwykłej estrady czy sceny, zwiedzający wystawę mogą nie tylko słuchać audycji radiowych, ale i patrzeć na wykonawców. Więc zarówno na jakiś wybitny zespół muzyczny, na jakąś ulubioną orkiestrę, jak i na znakomitego pisarza, mówiącego przez radio.

Publiczność, którą ujrzałem w pawilonie radiowym, słuchała z zacięciem i niemałym zdumieniem prelegenta, którym był dawny przyboczny adiutant Marszałka Piłsudskiego, major Mieczysław Bohdan Lepecki. Mówił o podróży do Rosji Sowieckiej, z której właśnie przed paru

dniami powrócił, jak bowiem wiadomo — major Lepecki jest i zamiłowanym podróżnikiem i autorem blisko już trzydziestu książek podróżniczych. Ostatnia jego podróż miała specjalne cele. Pragnął on objechać raz jeszcze te wszystkie miejscowości, w których albo Marszałek Piłsudski przebywał na wygnaniu, albo wogóle do których zsyłani byli Polacy za działalność, skierowaną przeciw zaborej. Przyczem ze wszystkich tych miejscowości miał major Lepecki pobrać ziemię na kopiec Marszałka Piłsudskiego, budujący się obecnie na Sowińcu. Major Lepecki mówił, siedząc przed mikrofonem, o wrażeniach z tej swojej podróży a publiczność dziwiła się, że to tak prosto to wszystko wygląda.

Mala czerwona lampka pali się przed prelegentem, prelegent mówi chyba do tej czerwonej lampki właśnie — i idzie to to na cały świat! Proste a zarazem jakże niezrozumiałe, jakże tajemnicze. Prawdziwy cud XX wieku!

Wraz z innymi, po skończonym odczycie, oglądałem plansze i eksponaty cudów owo cokolwiek wyjaśniające, uprzyściplniające zwyczajnemu ludzkiemu rozumowi, a zarazem ilustrujące dzieje tego cudu XX wieku w Polsce.

I tu, jeśli idzie o dzieje radiofonii polskiej, dwa z pośród wystawionych eksponatów nie tylko mają dziś wielką wartość już historyczną, ale są jeszcze ponadto przedmiotem głębokiego z naszej strony kultu. Szczególne te eksponaty, to dwa megafony, przez

które przemawiał Marszałek Piłsudski: raz na Zjeździe Legionistów, drugi zaś raz — do dzieci, opowiadając im piękną i mądrą bajkę, której sam był autorem.

Tuż obok tych dwu mikrofonów umieszczona jest plansza, ilustrująca działalność Polskiego Radia w służbie państwa. Widzimy tu szereg fotograficznych zdjęć najwybitniejszych mężów stanu i polityków współczesnej Polski, podczas wygłaszania przez nich przemówień przed mikrofonem. Znamy zresztą dobrze działalność radia od tej strony — i nie potrzebujemy chyba przypominać sobie doniosłej roli, jaką, w tej dziedzinie odgrywa.

Interesujące są tablice, charakteryzujące kontakt Polskiego Radia ze społeczeństwem; nie można nie cieszyć się, że ów kontakt rozciąga się na tak bardzo rozległe rzesze naszego społeczeństwa. Radio dziś już dociera do wszystkich warstw społecznych: korzystają dziś z radia i robotnik, chłop, i nauczyciel, i urzędnik, i ksiądz i handlowiec; przyczem w celu udostępnienia radia i tym, których na za instalowanie odbiornika radiowego wyłącznie dla siebie nie stać, Polskie Radio otacza specjalną troską rozwijającą się coraz lepiej w ostatnim czasie grupowe, zespołowe korzystanie z aparatów radiowych. Mam tu na myśli słuchanie radia w świetlicach wszelkiego rodzaju, a także wspólne, wysiłkiem kilku gospodarzy, zakładanie radia na wsi.

Prace członkiń naszej organizacji. Mimo obowiązków jest i czas na organizacyjną pracę.

Ta troska Polskiego Radia zasługuje na specjalne podkreślenie.

Wspaniały typ z mikrofonem w ręku, na zdjęciu fotograficznym oczywiście, symbolizuje innego rodzaju kontakt radia ze społeczeństwem, a mianowicie kontakt z aktualnym życiem społecznym w Polsce. I od tej strony znasz czytelniku działalność Polskiego Radia, polegającą na organizowaniu przeróżnych transmisji radiowych z „terenu”. Więc nie tylko ze świąt narodowych, czy z uroczystości państwowych, nie tylko ze zjazdów organizacyj i stowarzyszeń społecznych, albo z dostojnych imprez w rodzaju dorocznych, oficjalnych posiedzeń Polskiej Akademii Literatury. Ale i z meczów sportowych, i z jarmarków charakterystycznych, i wogóle — z każdego żywego środowiska, którego praca może albo powinna zainteresować ogół społeczeństwa.

Przejdź teraz ze mną czytelniku przed estradą; tylko cichutko, by nie przeszkodzić grającej pięknie orkiestrze. Pokażę ci tu inne ciekawe rzeczy.

Co to jest? — Radiostacja w miniatrze. Mały, mikroskopijny Raszyn; a tu obok na planszy cały kompleks tych przemyślnych urządzeń, dzięki którym słyszeć możemy w Chojnicach, Kołomyi, czy Zdobunowie to co gra w tej chwili tutaj orkiestra. Jak to się odbywa, nie opowiem, bo nie jestem inżynierem i nie znam się na tem. Najlepiej te rzeczy samemu zobaczyć.

Tuż obok modelu Raszyna mieści się za szklaną ścianą coś w rodzaju jeszcze jednego studia. Demonstrują tu działanie płyt Neumana, z których nadawane są audycje, uprzednio nagrane na płytę. Tu również można zapoznać się z działaniem taśm stille'owych, używanych do tego samego celu.

Oczywiście, to nie wszystko jeszcze, co można zobaczyć na wystawie. Nie wspominałem oto dotychczas o ciekawej tablicy, z której dowiadujemy się, że nowe nasze radiostacje budujemy z własnych krajowych materiałów i przy pomocy własnych inżynierów i robotników. Radiostacje Toruń, Wilno, Lwów — w ten sposób właśnie powstały. Dużo jeszcze innych niemniej ciekawych rzeczy dowiadujemy się, zwiedzając wystawę. Ale radzę ci jeszcze raz czytelniku: postaraj się zobaczyć sam wystawę.

Najlepsze pióro tu nic nie pomoże.

Nie mogę czekać do przyszłego miesiąca z pewną uwagą, jaka nasunęła mi się, kiedy słuchałem w ostatnich dniach transmisji z Rzymu włoskiej muzyki ludowej. Nie o to nawet chodzi, że była bardzo ładna. To rzecz przecie naturalna. Godne natomiast podkreślenia jest jeszcze coś innego.

Oto ilekroć radiostacje włoskie nadają dla Polski — mamy okazję słyszeć zapowiadanie transmitowanych audycji po polsku. Zupełnie poprawnym językiem, aczkolwiek cudzoziemskim akcentem zapowiada speaker audycję, której mają słuchać Polacy; nie można powiedzieć, żeby to nie było dla nas przyjemne. Jest nawet bardzo przyjemne.

Niestety, nie wszystkie stacje zagraniczne postępują w ten sposób, co radio włoskie. Parę dni przed transmisją z Rzymu transmitowana była na wszystkie stacje polskie muzyka lekka z innej radiostacji europejskiej. Zapowiadano tylko w miejscowym języku.

Dlaczego? Czy to tak trudno poprosić na przykład kogoś z polskiej placówki dyplomatycznej, żeby zapowiedział program po polsku, jeśli z pośród urzędników radia nikt po polsku mówić nie umie?

Pozatem płacimy chyba za te audycje, więc możemy nawet wymagać, by były zapowiadane po polsku.

Jan Szczawiej.

Z żałobnej karty

ś. p. Ob. Stanisław Rojek.

W dniu 17 sierpnia 1936 r. zmarł Obywatel Rojek Stanisław, referent kulturalno-oświatowy Zarządu Oddziału PPW w Nowym Sączu.

Przez śmierć Obywatela Rojka, poniosło PPW niepowetowaną i tem bardziej bolesną stratę, iż ś. p. Obywatel Rojek dobrze rozumiał i należał do doceniających podstawowe elementy wychowania obywatelskiego w pracy peepiackiej, umiał je racjonalnie i skutecznie wprowadzać w życie i krzewić wśród współpracowników głęboki i bezinteresowny stosunek do pracy społecznej.

Jako działacz społeczny był wytrawnym obserwatorem życia społecznego i prądów w nim nurtujących.

Spokojny, ideowiec, w pracy silny i niewzruszony, trwał na posterunku do ostatniej chwili. Śmierć przerwała Jego pełną poświęcenia pracę w PPW.

Cześć Jego pamięci!

ś. p. Inż. ALEKSANDER PODOLECKI

W dniu 17 lipca b. r. odbył się pogrzeb inż. Aleksandra Podoleckiego, naczelnika Wydziału Technicznego Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie, kapitana rezerwy W.P., odznaczonego Krzyżem Walecznych,

Medalem Niepodległości i in., Prezesa Zarządu Oddziału Nr. 1 PPW w Krakowie.

Zmarły cieszył się uznaniem i powszechną sympatią, zwłaszcza wśród członków PPW, całą bowiem swoją wiedzę i siły poświęcał dla dobra Organizacji i wyszkolenia członków.

Jako dobry człowiek i urzędnik, sprawiedliwy przełożony i kolega serdeczny, zaskarbił sobie serca wszystkich, toteż na cmentarzu rakowickim w Krakowie zgromadziły się liczne rzesze publiczności oraz pocztowców z Krakowa i Okręgu krakowskiego dla oddania przedwcześnie zmarłemu ostatniej posługi. W pogrzebie wziął również udział korpus oficerski szefostwa łączności z majorem Drewnowskim na czele.

U stopni kaplicy żegnał zmarłego Dyrektor Okręgu P. i T. pułk. Spett, poczem trumnę na ramiona wzięli członkowie PPW.

Kondukt poprzedziła kompanja honorowa PPW ze sztandarem i orkiestrą.

Nad grobem wygłoszono kilka przemówień, a chór PPW odśpiewał kilka utworów żałobnych. Na grobie złożono szereg wieńców, między innymi od Ministra P. i T., Dyrektora Okr. Plk. Spetta, Baonu łączności i innych.

Cześć Jego pamięci!

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WARSZAWA, WARECKA 16, MINISTERSTWO P. I T.
TEL. 5-55-20, WEWN. NR. 192, MIEJSKI 6-68-64.

CENY OGŁOSZEŃ: CAŁA STRONA 400.—, POŁ STR. 250.—.

REDAKTOR: SŁAWOMIR ROSOCHACKI.

W DAWCA: ZARZĄD GŁÓWNY POCZTOWEGO PRZYSŁ. WOJSKOWEGO.

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona”, Warszawa, Nowelipl 2. Tel. 11-49-45.

Kronika gospodarcza

PRACA PORTÓW GDYNI I GDAŃSKA W OPINII GDAŃSKIEJ IZBY HANDLOWEJ.

Izba Handlowa w Gdańsku wydała w tych dniach rocznik gdańskiego handlu, przemysłu i żeglugi za 1935 r., w którym między innymi charakteryzuje prace portów Gdyni i Gdańska.

Według tego rocznika obrót towarowy portu gdańskiego za r. 1935 wyniósł 5,1 miliona ton, czyli zmniejszył się o 20%, podczas gdy w Gdyni wzrósł w tymże roku, osiągając cyfrę 7,4 miliona ton. Ze spadku obrotów portu gdańskiego wynika, że Gdańsk w wymianie towarowej Polski z zagranicą drogą morską zmniejsza się na korzyść Gdyni.

W r. 1935 przez obydwa porty przeszło 73,4% handlu zagranicznego Polski (przywóz 49%, wywóz 77,9%). Udział zaś portów był następujący: Gdańsk 28,9% (przywóz 15,4%, wywóz 51,4%), Gdynia 44,5% (przywóz 33,6%, wywóz 46,5%).

Jak wynika z porównania, wartość towarów przechodzących przez Gdynię jest znacznie większa, aniżeli towarów przechodzących przez Gdańsk. Naprz. wartość przeciętna tony w handlu zagranicznym Polski w 1935 r. wyniosła 111,4 zł. (eksport 56,1 zł., import 418,1 zł.), w tem zaś Gdańsk 76,8 zł. (eksport 65,7 zł., import 195,2 zł.), Gdynia 106,9 zł. (eksport 49,7 zł., import 520,1 zł.).

W eksporcie przez Gdańsk jednak przechodzą bardziej cenne towary, aniżeli przez Gdynię, natomiast w imporcie Gdynia znacznie przewyższa wartość Gdańsk. Tłumaczy się to tem, że port gdyński, dzięki szeroko rozwiniętym regularnym połączeniom linjami żeglugowymi z ważniejszymi portami światowymi, przyciąga do siebie w imporcie większą część cenniejszych towarów drobnicowych, podczas gdy w eksporcie przeważa w porcie gdyńskim węgiel.

Należy dodać, że wyżej scharakteryzowany stan pracy portów odnosi się do 1935 r., natomiast w roku bieżącym zaobserwowano dość znaczny powrót drobnicy do portu gdańskiego, tak że rok bieżący wypadnie bardziej korzystnie dla Gdańska.

BILANS BANKÓW POLSKICH

Według zestawień dokonanych przez komisariat bankowy ministerstwa skarbu, łączny bilans surowy działających w Polsce 40-tu banków i 9-ciu domów

handlowych, został zamknięty w dniu 31-yg maja r. b. sumą 1.998,7 milj. zł., co w porównaniu ze stanem w dniu 30-yg miesiąca poprzedniego wykazuje zmniejszenie o 23 milj. zł.

W stanie biernym kapitały zakładowe utrzymały się na poprzednim poziomie 214,6 milj. zł., wkłady *à vista* na książkach wkładowych wykazały sumę 262,9 milj. zł., wkłady terminowe — 181,8 milj. zł., rachunki bieżące 169,3 milj. zł., redyskonto i dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego 186,6 milj. zł., listy zastawne i obligi 128,7 milj. zł. i t. p.

W stanie czynnym papiery wartościowe i t. p. 124,1 milj. zł., weksle zdyskontowane 325,5 milj. zł., rachunki bieżące 405,4 milj. zł., pożyczki terminowe 79,5 milj. zł., długoterminowe pożyczki hipoteczne 154,3 milj. zł., kredyty akceptacyjne 212,2 milj. zł., nieruchomości 39,3 milj. zł., udziały i akcje 26,8 milj. zł., należności z układów konwersyjnych 47,2 milj. zł.

FORMY ORGANIZACYJNE RADY HANDLU ZAGRANICZNEGO

Na terenie samorządu gospodarczego jak również związków i organizacji przemysłowych oraz handlowych, odbywają się prace, mające na celu ustalenie bliższych form organizacyjnych Rady Handlu Zagranicznego.

Należy dodać, że do Rady Handlu Zagranicznego opartej obecnie na nowych podstawach, poza przedstawicielami samorządu przemysłowo-handlowego, rolniczego i rzemieślniczego, weszli również reprezentanci dobrowolnych centralnych organizacji gospodarczych.

OBROTY PORTU GDYŃSKIEGO ZA PIERWSZE PÓŁROCZE R. B.

W pierwszym półroczu b. r. ogólne obroty towarowe portu gdyńskiego (łącznie ze śródlądowym) wyniosły 3.676.814,6 ton wobec 3.565.047,4 ton w tym samym okresie roku ubiegłego, wykazując tem samem 3,1%-owy wzrost obrotów.

Obroty zamorskie wykazały natomiast 3,4%-owy wzrost (3.609.084,7 ton wobec 3.489.514,1 ton w roku 1935).

Przywóz zamorski w tym samym okresie czasu (od stycznia do czerwca włą.) 1936 r. wyniósł 549,352,9 ton wobec

559.826,3 ton w 1935 r., wykazując 1,8%-owy spadek.

Wywóz zamorski w tym samym czasie (styczeń — czerwiec) wyniósł 3.059.731,8 ton w 1936 r. wobec 2.929.687,8 ton w 1935 r., wykazując natomiast 4,4%-owy wzrost obrotów.

Obroty przybrzeżne łącznie z W. M. Gdańskiem w pierwszym półroczu r. b. wyniosły 23.682,7 ton wobec 13.113,4 ton w roku ubiegłym.

Obroty z wnętrzem kraju drogą wodną w tym samym okresie czasu wyniosły 44.047,2 ton wobec 62.419,9 ton w roku ubiegłym

KORZYŚCI Z KONWERSJI POŻYCZKI NARODOWEJ

Pożyczka Narodowa nie została objęta w dekrete konwersyjnym przymusem wymiany na obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej, jednak możliwość zamiany obligacji Pożyczki Narodowej na obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej posiada duże znaczenie dla posiadaczy Pożyczki Narodowej ze względu na korzyści, jakie im przynosi konwersja.

Pożyczka Narodowa jest papierem imiennym, nie dopuszczonym do obrotów giełdowych, nowa zaś Pożyczka Konsolidacyjna jest papierem na okaziciela, a więc dopuszczona będzie bez żadnych ograniczeń do wolnego obrotu na giełdzie i do zastawu. Posiadacze Pożyczki Narodowej po zamianie jej na Pożyczkę Konsolidacyjną będą mogli więc w każdej chwili upłynnić zamrożone niejako obecnie w ich rękach kapitały. Poza tem niewątpliwą korzyść przedstawiają dla posiadaczy obligacji Pożyczki Konsolidacyjnej premie, wypłacane przy jej umarzaniu, które odbywa się drogą losowania. Jak wiadomo, przy umarzaniu Pożyczki Konsolidacyjnej w ciągu pierwszych dziesięciu lat Skarb Państwa wwołać będzie za 100 - złotową obligację 120 zł., a w następnych latach — 115 zł., nadpłata ta wynosi zatem 20. a później 15%. Tych możliwości — a więc sprzedania obligacji na wypadek potrzeby oraz uzyskania premii przy umarzaniu — Pożyczka Narodowa swym posiadaczom nie daje

Obligacje Pożyczki Narodowej przyjmowane będą do konwersji jedynie od pierwonabywców, względnie od osób, które otrzymały je na zasadzie formalnego przelewu, uzyskanego w myśl obowiązujących przepisów.

Obóz morski P. P. W.

Fe

Moment podniesienia bandery w ośrodku morskim P.P.W.

Kolarze w ośrodku morskim.

Grupa uczestniczek ośrodka morskiego.

Fragment jadalni ośrodka.

Odpoczynek uczestników obozu kolarskiego po wyjeździe

Kolarze decydują się na dalszą drogę.